

Satversmes tiesas sēdes stenogramma

Lieta Nr.2000-05-05

2000.gada 7.jūnijā

Sēdi vada Latvijas Republikas Satversmes tiesas

priekšsēdētāja v.i. Aivars Endziņš

A.Endziņš

Tiesas sēdi paziņoju par atklātu.

Tiek izskatīta lieta nr.2000-05-05 **"Par Ministru prezidenta 2000.gada 15.februāra rīkojuma Nr.51 "Par disciplinārlietas ierosināšanu pret Valsts kancelejas direktoru A.Vītolu" atbilstību Ministru kabineta iekārtas likuma 32.pantam, likuma "Par valsts civildienestu" 1.panta trešajai un ceturtajai daļai un 58.panta pirmajai daļai"**.

Lietu izskata tiesa pilnā sastāvā: tiesnesis Lepse, tiesnese Ušacka, tiesnese Čepāne, tiesnese Skultāne, tiesnesis Apsītis un tiesnesis Endziņš.

Lietas dalībnieki:

pieteikuma iesniedzēja pārstāve Ūdre.

Lietā ir trīs iesniegumi. Viens iesniegums datēts ar šā gada 24.maiju: "Lūdzu pārlikt lietas Nr.2000-05-05 "Par Ministru prezidenta 2000.gada 15.februāra rīkojuma Nr.51 "Par disciplinārlietas ierosināšanu pret Valsts kancelejas direktoru A.Vītolu" atbilstību Ministru kabineta iekārtas likuma 32.pantam, likuma "Par valsts civildienestu" 1.panta trešajai un ceturtajai daļai un 58.panta pirmajai daļai" izskatīšanas datumu. No 2.jūnija 2000.gada līdz 9.jūnijam 2000.gadam dodos komandējumā uz Ķīnas Tautas Republiku. Pielikumam pievienots ir Latvijas Republikas Saeimas Prezidija lēmums, kas norāda uz to, ka Ūdres kundze dodas komandējumā.

Vēl viens iesniegums. Datēts ar 1.jūniju 2000.gadu no pārstāves Ingrīdas Ūdres: "Tā kā Baldzēna kungs dodas valsts vizītē uz Ķīnas Tautas Republiku, nav iespējams viņu pilnvarot piedalīties lietas izskatīšanā Nr.2000-05-05 "Par Ministru prezidenta 2000.gada 15.februāra rīkojuma Nr.51 "Par disciplinārlietas ierosināšanu pret Valsts kancelejas direktoru A.Vītolu" atbilstību Ministru kabineta iekārtas likuma 32.pantam, likuma "Par valsts civildienestu" 1.panta trešajai un ceturtajai daļai un 58.panta pirmajai daļai". Lūdzu rast iespēju izskatīt augšminēto lietu bez Saeimas deputātu pilnvarotā pārstāvja piedalīšanās."

Un trešais iesniegums. Datēts ar 2.jūniju: analogisks raksts, un tajā pašā laikā beidzas: "...lūdzu anulēt šā gada 1.jūnija iesniegumu...", proti, ir kļuvuši zināmi jauni fakti, "...lūdzu neizskatīt to bez deputātu pilnvarotā pārstāvja piedalīšanās".

Lietā nav materiālu par to, ka Saeimas deputātu pārstāve būtu iepazinusies ar lietas materiāliem. Nekādi jauni fakti rakstveidā Satversmes tiesai iesniegti nav.

Ministru kabineta pārstāvis - Knoka kungs. Ir klāt.

Uzaicināts liecinieka statusā Vītols. Ir klāt? Nav klāt. Vītola kungam ir paziņots? Vītola kungam tika paziņots pa telefonu, jo adresi noskaidrot, kā viņam varētu nogādāt paziņojumu rakstveidā, nebija iespējams. Un par to, ka viņam ir paziņots un ka viņš zina, liecina viņa informācija ziņu aģentūrā, kas parādījās arī presē.

Kāds ir Ministru kabineta pārstāvja viedoklis par iespējamo lietas izskatīšanas gaitu?

M.Knoks

Ievērojot, ka pieteikumu ir iesnieguši Saeimas deputāti un rezumējot, ka viņiem varētu būt zināmi tie jaunie apstākļi,- pēc mana uzskata - varētu atlikt tiesas izskatīšanu, tādējādi dodot viņiem pilnvērtīgas argumentēšanas iespēju. Līdz ar to es akceptēju viņu pēdējo – trešo - iesniegumu par to, ka atlikt, jo pieļauju, ka viņiem tiešām ir kādi jauni pierādījumi.

A.Endziņš

Paldies. Tiek pasludināts pārtraukums. Tiesa dodas apspriesties.

(Pārtraukums)

A.Endziņš

Tiesa apspriežoties nolēma atlikt lietas izskatīšanu uz 13.jūniju plkst. 14⁰⁰ Satversmes tiesas telpās.

2000.gada 13.jūnijā

A.Endziņš

Tiesas sēdi pasludinu par atklātu.

Tiek izskatīta lieta nr.2000-05-05 "**Par Ministru prezidenta 2000.gada 15.februāra rīkojuma Nr.51 "Par disciplinārlietas ierosināšanu pret Valsts kancelejas direktoru A.Vītoli" atbilstību Ministru kabineta iekārtas likuma 32.pantam, likuma "Par valsts civildienestu" 1.panta trešajai un ceturtajai daļai un 58.panta pirmajai daļai**".

Lietu tiesa izskata pilnā sastāvā: tiesnesis Jelāgins, tiesnesis Lepse, tiesnese Ušacka, tiesnese Čepāne, tiesnese Skultāne, tiesnesis Apsītis un tiesnesis Endziņš.

Lietas dalībnieki:

pieteikuma iesniedzēja pārstāvis zvērināts advokāts Aigars Lūsis;

Ministru kabineta pārstāv Valsts civildienesta pārvaldes priekšnieka vietnieks Knoka kungs.

Pilnvarojums lietā ir.

Vai lietas dalībniekiem ir kādi lūgumi, kas saistīti ar lietas izskatīšanu? Pieteikuma iesniedzēja pārstāvim?

A.Lūsis

Man būtu viens lūgums. Pirmkārt, pievienot lietas materiāliem Valsts kancelejas izziņu, kuru es saņēmu šodien, kurā ir informēts, ka Ministru prezidenta 2000.gada 15.februāra rīkojums nr.51 ir spēkā.

Otrs lūgums man būtu... Tātad - es esmu sagatavojis papildus paskaidrojumus pieteikumam par šo lietu un, pēc manām domām, precīzāk raksturo to juridisko pamatojumu un faktiskos apstākļus, kuri ir izklāstīti pašā pieteikumā pēc būtības, to negrozot - šo pieteikumu. Vienkārši kā viedokļa izklāstu rakstiskā formā. Un būtu lūgums izlemt jautājumu arī par to pievienošanu lietas materiāliem.

Man ir jāatvainojas, ka es to daru tiesas sēdē, bet tikai vakar es saņēmu pilnvarojumu un nebija to iespējams noformēt ātrāk. Paldies, man pagaidām viss.

A.Endziņš

Paldies. Kāds ir Ministru prezidenta pārstāvja viedoklis par pievienošanu šiem lietas materiāliem?

M.Knoks

Es piekrītu šiem pievienojumiem, tikai daru zināmu, ka es tiešām neesmu informēts par to.

A.Endziņš

Cik ilgs laiks jums būtu vajadzīgs, lai iepazītos? Materiāls ir uz 4 lappusēm.

M.Knoks

15 minūtes.

A.Endziņš

15 minūtes. Ministru prezidenta pārstāvim ir kādi lūgumi lietā?

M.Knoks

Nav.

A.Endziņš

Nav. Tiek pasludināts pārtraukums uz 15 minūtēm.

(Pārtraukums)

A.Endziņš

Lietā ir uzaicināts liecinieks Vītola kungs. Ir klāt. Lūdzu atstāt sēžu zāli. Tiesa jūs uzaicinās.

Tiek uzsākta lietas izskatīšana pēc būtības. Tiks nolasīts tiesneša ziņojums.

Čepānes kundze. Lūdzu!

I.Čepāne

2000.gada 27.martā divdesmit viens 7.Saeimas deputāts: Ingrīda Ūdre, Imants Stirāns, Andris Bērziņš, Jevgēnija Stalidzāne, Raimonds Pauls, Romāns Mežeckis, Silvija Dreimane, Gundars Bojārs, Jānis Leja, Rišards Labanovskis, Egils Baldzēns, Osvalds Zvejsalnieks, Leons Bojārs, Viola Lāzo, Aija Barča, Pēteris Salkazānovs, Jānis Čevers, Valdis Lauskis, Arnis Kalniņš, Oskars Grīgs un Imants Burvis Satversmes tiesā iesniedza pieteikumu par lietas ierosināšanu.

Pieteikuma iesniedzējs pieteikumā lūdz Satversmes tiesu atzīt Ministru prezidenta 2000.gada 15.februāra rīkojumu Nr.51 "Par disciplinārlietas ierosināšanu pret Valsts kancelejas direktoru A.Vītolu", turpmāk - apstrīdētais akts, par neatbilstošu Ministru kabineta iekārtas likuma 32.pantam, likuma "Par valsts civildienestu" 1.panta trešajai un ceturtajai daļai un 58.panta pirmajai daļai, Valsts kancelejas nolikuma 23.punktam un Ministru kabineta iekšējās kārtības un darbības noteikumu 157.punktam.

Pieteikumā iesniedzējs norāda, ka saskaņā ar Ministru kabineta iekārtas likuma 32.pantu, Valsts kancelejas direktoru ieceļot amatā uz Valsts civildienesta likuma pamata. Likuma "Par valsts civildienestu" 1.panta 3.daļā esot noteikts, ka Valsts kanceleja ir valsts civiliestāde. Tā paša likuma 58.pants paredzot, ka valsts civiliestādes vadītājs disciplinārā pārkāpuma gadījumā uz dienesta izmeklēšanas laiku varot atstādināt ierēdni no dienesta. Saskaņā ar likumu "Par valsts civildienestu" 1.panta 4.daļu valsts civiliestādes vadītājs esot likumā noteiktā kārtībā ieceltais jebkuras valsts

civiliestādes vadītājs vai institūcija, kas ir tiesīga iecelt amatā un atbrīvot no amata, vai atstādināt no amata ierēdni.

Savukārt Ministru kabineta iekšējās kārtības un darbības noteikumu 157.punktā noteikts, ka Valsts kancelejas direktoru ieceļ amatā un atbrīvo no amata Ministru kabinets. Analogiska norma esot Ministru kabineta apstiprinātā Valsts kancelejas nolikuma 23.punktā, kurā vēl papildus esot noteikts, ka Valsts kancelejas direktora iecelšana amatā un atbrīvošana no amata notiek ar Ministru kabineta rīkojumu pēc Ministru prezidenta ierosinājuma.

Pieteikumā uzsvērts, ka Alvis Vītols Valsts kancelejas direktora amatā esot iecelts ar Ministru kabineta 1998.gada 20.maija rīkojumu nr.247 "Par A.Vītolu", tādējādi Ministru prezidents neesot bijis tiesīgs izdot rīkojumu par Alvja Vītola atstādināšanu no amata, jo tā esot Ministru kabineta kompetence.

Bez tam pieteikumā norādīts, ka Valsts kancelejas direktors, pildot likuma "Par valsts civildienestu" 19.panta 2.daļā noteikto pienākumu par apstrīdētā akta atbilstību Valsts kancelejas nolikuma 23.punktam, 2000.gada 15.februārī esot informējis Ministru prezidentu, tomēr tas neesot ticis atcelts.

Par minēto pieteikumu 2000.gada 10.aprīlī ierosināta lieta nr.2000-05-05 "Par Ministru prezidenta 2000.gada 15.februāra rīkojuma Nr.51 "Par disciplinārlietas ierosināšanu pret Valsts kancelejas direktoru A.Vītolu" atbilstību Ministru kabineta iekārtas likuma 32.pantam, likuma "Par valsts civildienestu" 1.panta trešajai un ceturtajai daļai un 58.panta pirmajai daļai".

Pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 16.panta 5.punktu, prasījums daļā par apstrīdētā akta atbilstību Ministru kabineta noteikumiem atstāts bez ievērības.

Rīkojums par pieteikuma izskatīšanu, lēmums par lietas ierosināšanu un rīkojums par lietas sagatavošanu izskatīšanai pievienoti lietai.

Ministru prezidentam ir nosūtīts pieteikuma noraksts un uzaicinājums iesniegt atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu. Satversmes tiesas kancelejas attiecīgās vēstules pievienotas lietai.

Lietai pievienota arī lēmuma par lietas ierosināšanu publikācijas kopija laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

Atbildes rakstu Ministru prezidents iesniedza 2000.gada 20.aprīlī. Atbildes rakstā apgalvots, ka nepamatots esot pieteikumā paustais uzskats, ka Ministru kabinets lēmumu par Valsts kancelejas direktora atstādināšanu no amata neesot pieņēmis. Atbildes rakstā norādīts, ka Ministru kabinets saskaņā ar 2000.gada 15.februāra sēdes protokollēmumu, protokols nr.8, 1.§, - "Par Valsts kancelejas direktoru" - esot pieņēmis zināšanai Ministru prezidenta sniegto informāciju par disciplinārlietas ierosināšanu un Valsts kancelejas direktora Alvja Vītola atstādināšanu no amata. Pieņemot minēto protokollēmumu, Ministru kabinets esot akceptējis Ministru prezidenta rīcību ierosināt disciplinārlietu pret Valsts kancelejas direktoru Alvi Vītolu un esot pieņēmis lēmumu par Alvja Vītola atstādināšanu no amata, kā arī esot uzdevis pildīt Valsts kancelejas direktora pienākumus Juridiskā departamenta vadītājam Agnesei Kveskai.

Bez tam, atbildes rakstā izteikts viedoklis, ka saskaņā ar Ministru kabineta 1994.gada 16.augusta noteikumu nr.158 "Par ierēdņu disciplinārsodiem" 9.pantu un Administratīvo aktu procesa noteikumu 70.punktu apstrīdētais akts līdz ar Ministru kabineta 2000.gada 14.marta rīkojumu

nr.120 "Par A.Vītola atlaišanu no Valsts kancelejas direktora amata" esot zaudējis spēku, tādēļ tā atcelšana neesot lietderīga.

Atbildes raksts un tā pielikumi pievienoti lietai.

Valsts kanceleja tika aicināta iesniegt apstrīdētā akta projektam tā sagatavošanas gaitā pievienotos dokumentus.

Tiesneses vēstule un Valsts kancelejas atbilde pievienotas lietai.

Valsts kanceleja ir iesniegusi arī Ministru kabineta rīkojuma projekta "Par A.Vītola atlaišanu no Valsts kancelejas direktora amata" tā sagatavošanas gaitā pievienotos dokumentus. Un tie ir pievienoti lietai.

Lietai pievienoti normatīvo aktu teksti un izraksti no Saeimas sēdes stenogrammas, izskatot likumprojektu "Grozījumi likumā "Par 1925.gada 1.aprīļa likumu "Ministru kabineta iekārta" atjaunošanu"".

Ekspertīzes lietā nav noteiktas.

Pieteikumu iesniedzēju saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 23.panta 2.daļu lietā pārstāv deputāte Ingrīda Ūdre. Lietai pievienoti dokumenti, kas apliecina, ka Ministru prezidentu lietā pārstāv Valsts civildienesta pārvaldes priekšnieka vietnieks Māris Knoks.

Lēmums par lietas nodošanu izskatīšanai pieņemts š.g. 22.maijā.

Lēmums un tā 2.jūnija papildinājums par Alvja Vītola aicināšanu uz tiesas sēdi liecinieka statusā pievienoti lietai.

Par tiesas sēdi š.g. 7.jūnijā rakstiski paziņots pieteikuma iesniedzēja pilnvarotajai pārstāvei Ingrīdai Ūdrei.

Lieciniekam Alnim Vītolam uzaicinājums ierasties uz tiesas sēdi tika nosūtīts š.g. 7.jūnijā ierakstītā vēstulē.

Ar lietas materiāliem iepazinies Ministru prezidenta pārstāvis Māris Knoks.

Saeimas deputātu pārstāvis Lūša kungs ar lietas materiāliem nav iepazinies.

A.Endziņš

Paldies. Vai tiesnešiem ir kādi jautājumi tiesnesei Čepānei? Nav jautājumu. Paldies.

Vai lietas dalībniekiem ir kādi lūgumi sakarā ar lietu? Nav. Paldies.

Tādā gadījumā tiek dots vārds pieteikuma iesniedzēja pārstāvim, zvērinātam advokātam Lūša kungam.

Gribu atgādināt, ka saskaņā ar Satversmes tiesas reglamenta 309.punktu runas garums nedrīkst pārsniegt 30 minūtes. Lūdzu!

A.Lūsis

Godātā tiesa! Ministru prezidents 2000.gada 15.februārī izdevis rīkojumu nr.51 "Par disciplinārlietas ierosināšanu pret Valsts kancelejas direktoru A.Vītolu". Minētā rīkojuma 2.punktā noteikts, ka Vītols tiek atstādināts no amata uz disciplinārlietas izmeklēšanas laiku. Uzskatu, ka būtiskākais uzdevums šīs lietas ietvaros ir noskaidrot subjektu, kuram piemīt kompetence lemt jautājumu par Valsts kancelejas direktora atstādināšanu no amata uz disciplinārlietas izmeklēšanas laiku.

Latvijas Republikas likuma "Par Valsts civildienestu" 58.panta 1.daļā ir noteikts, ka, lai veiktu dienesta izmeklēšanu disciplinārā pārkāpuma gadījumā, valsts civiliestādes vadītājs var uz izmeklēšanas laiku, bet ne ilgāku kā 4 nedēļām, atstādināt ierēdni no dienesta pienākumu izpildes.

Tāpat Ministru kabineta 1994.gada 16.augusta noteikumu nr.158 "Par ierēdņu disciplinārsodiem" 9.pants nosaka, ka disciplinārlietas izmeklēšanas laikā valsts civiliestādes vadītājs ierēdni ar rakstisku rīkojumu var atstādināt no amata pildīšanas. Tātad abos minētajos tiesību aktos ir noteikts, ka šādas tiesības piemīt valsts civiliestādes vadītājam. Nevienā citā spēkā esošajā normatīvajā aktā netiek noteikta ierēdņu atstādināšanas kārtība no amata uz disciplinārlietas izmeklēšanas laiku.

Ņemot vērā iepriekš minēto, būtu noskaidrojams, kas ir valsts civiliestādes vadītājs šīs lietas ietvaros. Šis jautājums ir noteikts tikai un vienīgi likuma "Par valsts civildienestu" 1.punkta 3.daļā, un proti, ka valsts civiliestādes vadītājs šā likuma izpratnē ir likumā noteiktajā kārtībā ieceltais jebkuras valsts civiliestādes vadītājs vai institūcija, kas ir tiesīga šajā likumā noteiktajā kārtībā iecelt amatā un atbrīvot no amata, pārcelt citā amatā vai atstādināt no amata ierēdni. Tādējādi ir skaidrs, ka atstādināt ierēdni, šajā gadījumā Valsts kancelejas direktoru, ir tiesīga tikai un vienīgi tā pati persona vai institūcija, kurai piemīt tiesības iecelt amatā, atbrīvot no amata un tā tālāk attiecīgo ierēdni, šajā gadījumā - Valsts kancelejas direktoru.

Latvijas Republikas likuma "Ministru kabineta iekārtas likums" 32.pantā ir noteikts, ka Valsts kancelejas direktoru ieceļ amatā uz Valsts civildienesta likuma pamata.

Savukārt minētais likums 23.pantā nosaka, ka Valsts kancelejas direktors ir visaugstākā ranga ierēdnis, kuru ieceļ amatā un atbrīvo no amata ar Ministru kabineta rīkojumu pēc Ministru prezidenta ierosinājuma.

Tātad Ministru prezidenta viedoklim var būt tikai ierosinošs raksturs Valsts civiliestādes vadītājam, tas ir, Ministru kabinetam, pieņemot lēmumu tā kompetences ietvaros attiecībā uz Valsts kancelejas direktoru. Ar Ministru kabineta 1996.gada 30.aprīļa noteikumu "Ministru kabineta iekšējās kārtības un darbības noteikumi" 157.pants nosaka, ka Valsts kancelejas direktoru ieceļ amatā un atbrīvo no amata Ministru kabinets saskaņā ar likumu "Par valsts civildienestu".

No iepriekš izklāstītā ir redzams, ka nav nevienas citas institūcijas vai personas, kā vienīgi Ministru kabinets, kas varētu lemt par Valsts kancelejas direktora iecelšanu amatā, atbrīvošanu no amata vai atstādināšanu no amata pildīšanas uz disciplinārlietas izmeklēšanas laiku, tādējādi uzņemoties valsts civiliestādes vadītāja funkcijas likuma "Par valsts civildienestu" izpratnē.

Jau minētajos Ministru kabineta iekšējās kārtības un darbības noteikumos ir reglamentēta Ministru prezidenta darbība, tā 11.nodaļā konkrēti nosakot tā kompetences robežas. Šo noteikumu 109., 110., 111., 112. un 113.punkti ietver pilnīgu uzskaitījumu tam jautājumu lokam, kurus Ministru prezidents ir tiesīgs reglamentēt ar savu rīkojumu, un šis uzskaitījums ir izsmēļošs. Ar šo noteikumu

112.pantu Ministru prezidentam attiecībā uz Valsts kancelejas direktoru ir deleģētas tikai un vienīgi tiesības ar savu rīkojumu piešķirt kārtējo atvaļinājumu. Arī šis uzskaitījums ir izsmēlošs.

Arī pati institūcija, kas izdevusi apstrīdēto aktu, savā 2000.gada 19.aprīļa atbildes rakstā Satversmes tiesai norādot, ka Ministru kabinets 2000.gada 15.februāra sēdē ir akceptējis apstrīdamo Ministru prezidenta rīkojumu, pēc būtības atzīst, ka Ministru prezidents ir pārkāpis savu pilnvaru robežas un lēmis jautājumu, kas ietilpst Ministru kabineta kompetencē.

Ministru prezidents savā atbildes rakstā Satversmes tiesai atsaucas uz Ministru kabineta 2000.gada 19.februāra protokola nr.8 izrakstu par Valsts kancelejas direktoru un norāda, ka tādējādi Ministru kabinets ir akceptējis viņa 2000.gada 15.februāra rīkojumu nr.51.

Šajā gadījumā būtu jānoskaidro, kurš akts - rīkojums vai protokols - nodibinājis, izbeidzis vai grozījis konkrētās tiesiskās attiecības, šajā gadījumā - atstādinājis no amata Valsts kancelejas direktoru. To apstākli, ka tiesiskās sekas ir iestājušās pēc Ministru prezidenta rīkojuma izdošanas, nevis pēc protokola noformēšanas, pierāda tas, ka Valsts kancelejas direktors reāli no amata tika atstādināts tūlīt pēc rīkojuma izdošanas, pirms Ministru kabineta sēdes. To, ka tieši rīkojums bija par pamatu atstādināšanas faktam, norāda pats rīkojuma izdevējs savā atbildes rakstā Satversmes tiesai.

Nevienā Latvijas Republikā spēkā esošajā tiesību aktā nav minēts, ka šāds protokols vai protokollēmums radītu nepieciešamās juridiskās sekas, respektīvi, būtu par pamatu Valsts kancelejas direktora atstādināšanai no amata uz disciplinārlietas izmeklēšanas laiku. Tieši pretēji. Ministru kabineta 1994.gada 16.augusta noteikumi nr.58 "Par ierēdņu disciplinārsodiem" - tā 9.pants - nosaka, ka uz disciplinārlietas izmeklēšanas laiku valsts civiliestādes vadītājs, tātad, kā šajā gadījumā noskaidrojām - Ministru kabinets - var atstādināt ierēdni ar rakstisku rīkojumu. Un tikai. Ministru kabineta protokols nekādi nav uzskatāms par rakstisku rīkojumu. Pie kam Ministru kabineta noteikumu "Ministru kabineta iekšējās kārtības un darbības noteikumi" 2.daļa konkrēti reglamentē rīkojumus un protokolu lēmumus regulējamo apjomu. Tā arī šīs nodaļas 7.pantu, nosakot, ka dienesta attiecības tiek regulētas ar Ministru kabineta rīkojumu.

Arī pats Ministru kabinets ar savu rakstisku rīkojumu, ieceļot amatā un atlaižot no amata Valsts kancelejas direktoru, pēc būtības norāda, ka tam ir saprotams šis tiesību akta iedalījums. No paša protokola izraksta satura ir redzams, ka tas nekādi nav uzskatāms par koleģiālas institūcijas lēmumu. Protokolā ir norādīts tikai un vienīgi tas, ka Ministru kabineta locekļi ir pieņēmuši zināšanai faktu par Ministru prezidenta 2000.gada 15.februāra rīkojuma nr.51 izdošanu. Ir skaidri redzams, ka jautājums par tā akceptēšanu vispār sēdē nav izvirzīts, tādējādi par to arī nebija iespējams lemt. No protokola nekādi neizriet tas, vai Ministru kabineta locekļi piekrīt strīdus rīkojumam vai ne. Šis dokuments pēc būtības nozīmē to, ka Ministru prezidents ir sniedzis informāciju un Ministru kabineta locekļi to ir dzirdējuši.

Rezumējot visu iepriekšējo, uzskatu par pierādītu, ka, pirmkārt, Valsts kancelejas direktora atstādināt no amata uz disciplinārlietas izmeklēšanas laiku ir tiesīgs tikai un vienīgi valsts civiliestādes vadītājs. Valsts kanceleja, civiliestādes vadītājs, ir Ministru kabinets kā koleģiāls institūts. Valsts civiliestādes vadītāja, tātad - Ministru kabineta - lēmumus par atstādināšanu uz disciplinārlietas izmeklēšanas laiku noformējams kā rakstveida rīkojums. Nevienš no šiem uzskaitījumiem momentiem nav ievērots. Ņemot vērā to, ka saskaņā ar Ministru kabineta iekārtas likuma 15.1.punktu Ministru prezidents ir tiesīgs izdot rīkojumu tikai likuma un Ministru kabineta noteikumu noteiktajos gadījumos, uzskatu, ka ir pilnībā pierādīts, ka Ministru prezidents, izdodot savu 2000.gada 15.februāra rīkojumu nr.51 "Par disciplinārlietas ierosināšanu pret Valsts kancelejas direktoru A.Vītolu", ir rupji pārkāpis savas kompetences robežas.

Tādējādi - pamatojoties uz Latvijas Republikas likumu "Par likumu un citu Saeimas, Valsts prezidenta un Ministru kabineta pieņemto aktu izsludināšanas, publicēšanas, spēkā stāšanās kārtību un spēkā esamību" 8.panta noteikumiem, Latvijas Republikas Satversmes tiesas likumu, lūdzu Satversmes tiesu atzīt Ministru prezidenta 2000.gada 15.februāra rīkojumu nr.51 "Par disciplinārlietas ierosināšanu pret Valsts kancelejas direktoru A.Vītolu" par spēkā neesošu sakarā ar neatbilstību sekojošām augstāka juridiska spēka tiesību normām:

pirmkārt, Ministru kabineta iekārtas likuma 32.pantam;

likuma "Par valsts civildienestu" 1.panta 3. un 4.daļai un 58.panta 1.daļai;

Valsts kancelejas nolikuma 23.punktam;

Ministru kabineta 1996.gada 30.aprīļa noteikumu nr.160 "Ministru kabineta iekšējās kārtības un darbības noteikumi" 127.punktam.

Piebilstot attiecībā par strīdus akta spēkā esamību, uzskatu, ka to pēc būtības izšķir manis iesniegtā šīs dienas izziņa, ka strīds, kā uzskata pati Valsts kanceleja, ka apstrīdētais akts šobrīd ir spēkā. Paldies.

A.Endziņš

Paldies. Jautājums. 1.jūnijā Satversmes tiesa saņēma iesniegumu no deputātu pilnvarotās pārstāves deputātes Ingrīdas Ūdres, kur viņa norāda, ka saskaņā ar došanos vizītē uz Ķīnas Tautas Republiku lūdz izskatīt augšminēto lietu bez Saeimas deputātu pilnvarotā pārstāvja piedalīšanās. Tas ir 1.jūnijs 2000.gads.

2.jūnijā Satversmes tiesa saņēma vēl vienu iesniegumu no deputātes Ingrīdas Ūdres, kur viņa raksta, ka ir kļuvuši zināmi jauni fakti, lūdza neizskatīt to bez deputātu pilnvarotā pārstāvja piedalīšanās.

Ko jūs varat teikt? Kas tie tādi ir - šie jaunie fakti, kālab tika lūgts atlikt lietas izskatīšanu?

A.Lūsis

Nu, attiecībā par šo jautājumu es varu paskaidrot tikai sekojošo. Pilnvarojumu no iesniedzēja pārstāves Ingrīdas Ūdres es saņēmu vakar, faktiski vakarā tikai. Viņa pati šodien nevar piedalīties tiesas sēdē sakarā ar to, ka nezina, ka šīs sēdes datums ir šodien nolikts. Viņa to uzzināja tikai vakar, tad, kad bija atgriezies no komandējuma. Un, ņemot vērā to, viņai bija iepriekš ieplānota šodien izbraukuma sēde Saeimas pastāvīgās komisijas ietvaros, kurā viņa strādā. Tas ir attiecībā par to, kādēļ Ingrīda Ūdre nepiedalās šodienas tiesas sēdē.

Tas, ka viņa ir izsniegusi pilnvaru man, uzskatu, ir pietiekams pierādījums tam, ka lietu var skatīt arī bez tieši personiskas viņas piedalīšanās šajā procesā.

Attiecībā uz jaunatklātiem apstākļiem, man nav citas informācijas, kā tikai tas, kas ir pievienots lietas materiāliem.

A.Endziņš

Paldies. Čepānes kundze, lūdzu!

I.Čepāne

Sakiet, lūdzu. Pirmais jautājums ir tāds. Jūs arī pieteikumā un tagad atsaucaties uz 8.jūnija 1994.gada likuma "Par likumu un citu Saeimas, Valsts prezidenta un Ministru kabineta pieņemto aktu izsludināšanas, publicēšanas, spēkā stāšanās kārtību un spēkā esamību" 8.pantu. Sakiet, lūdzu, vai šis apstrīdētais akts ir normatīvs akts?

A.Lūsis

Viņš ir tiesisks akts.

I.Čepāne

Vai jums ir zināms, kas ir rakstīts 8.pantā?

A.Lūsis

Jā, man ir zināms. Ir konkrēti dotas pretrunas starp dažādu juridisku spēku normatīvajiem aktiem....

I.Čepāne

Nu, tāpēc es jums jautāju.

A.Lūsis

Nu, es varu atbildēt tādējādi, ka es pievienojos tam pieteikumam, kurš bija iesniegts, tātad, lietā pirms mana pilnvarojuma saņemšanas.

I.Čepāne

Es jums kā juristam jautāju. Pieteikumā var būt viss kas sarakstīts, es jums jautāju kā juristam. Vai tas ir administratīvs akts, vai tas ir normatīvs akts?

A.Lūsis

Nu, protams, tas ir administratīvs akts.

I.Čepāne

Paldies. Tad man ir vēl viens tāds jautājums. Sakiet, lūdzu, jūs minējāt, ka šī procedūra ir pārkāpta. Bet es tagad jums gribētu jautāt šādi: tādā civiliestādes vadītājam, tas ir, Ministru kabinetam, kā jūs teicāt, arī likuma "Par valsts civildienestu" izpratnē, nekavējoties ir jāierosina disciplinārlieta. Tā tur ir rakstīts. Un to arī nosaka noteikumu "Par ierēdņu disciplinārsodiem" 7.pants. Sakiet lūdzu, kā, jūsuprāt, procesuāli šajā gadījumā to vajadzēja darīt Šķēles kungam, ņemot vērā to, ka civiliestādes vadītājs ir Ministru kabinets, bet Vītola kungs ir Valsts kancelejas vadītājs... Ņemot vērā šos te Ministru kabineta iekšējās kārtības un darbības noteikumus.

A.Lūsis

Es uzskatu, ka nebija būtībā nekādu šķēršļu ievērot šo procedūru, kāda ir noteikta likumā. Respektīvi, šo lēmumu pieņemt Ministru kabinetam, ņemot vērā to, ka gan Ministru prezidenta rīkojums, gan Ministru kabineta sēde, kā jūs redzat no šī protokola, notikusi ir vienā un tajā pašā dienā. Tā kā - es uzskatu, ka šis steidzamības faktors nekādā veidā netiktu pārkāpts.

I.Čepāne

Vai jūs esat iepazinies ar Ministru kabineta iekšējās kārtības un darbības noteikumiem: kāda ir procedūra paredzēta 15.punktā un arī kādiem ir jābūt šajā gadījumā Ministru prezidenta iesniegtajiem aktu projektiem?

A.Lūsis

Jā.

I.Čepāne

Un tur jau iznāk tā, ka Ministru prezidentam faktiski ir jāiet cauri Valsts kancelejai. Vai arī Valsts kancelejas direktora nozīmētai amatpersonai... Tātad - jūs uzskatiet, ka šeit Ministru prezidentam vajadzēja griezties pie Vītola kunga, lai šādi te dokuments nonāktu Ministru kabinetā? Tādā veidā?

A.Lūsis

Es domāju, kāpēc ne? Tieši tā tas arī likumā ir regulēts. Ja Vītola kungs nepildītu savus dienestu pienākumus, tad viņam būtu cits atlaišanas iemesls.

I.Čepāne

Paldies.

A.Endziņš

Tiesnesei Skultānei ir jautājums.

I.Skultāne

Es gribētu precizēt. Pieteikumā ir lūgts izvērtēt visa Ministru prezidenta rīkojuma nr.51 atbilstību. Arī jūs šodien iesniegtajos paskaidrojumos, tāpat, lūdzat visu šo rīkojumu. Kā mēs redzam, tad rīkojums sastāv no diviem punktiem, ir divi jautājumi. Pirmkārt, par disciplinārlietas ierosināšanu, otrkārt, par Vītola atstādināšanu. Motivāciju gan uz šodien, gan pieteikumā esat devuši tikai par atstādināšanu. Man būtu jautājums, tāpat: vai jūs, tāpat, lūdzat izvērtēt visa šā 51.rīkojuma atbilstību, vai tikai jautājumu par atstādināšanu?

A.Lūsis

Mēs lūdzam daļā par atstādināšanu.

I.Skultāne

Tas sašaurina rakstiskajā pieteikumā iesniegto lūgumu.

A.Lūsis

Mūsu argumenti balstās attiecībā par atstādināšanu. Tieši atstādināšanas fakts ir uzskatāms par likuma pārkāpumu. To mēs arī lūdzam.

I.Skultāne

Bet par pirmo par lietas ierosināšanu jūs neapstrīdat, jeb tur jūs uzskatāt, ka Šķēle bija tiesīgs ierosināt disciplinārlietu?

A.Lūsis

Nē, šo jautājumu mēs neapstrīdam savā pieteikumā.

I.Skultāne

Varbūt jūs varētu paskaidrot – kāpēc?

A.Lūsis

To es precīzi nevaru.

I.Skultāne

Bet tas nozīmē, ka jūs atsakāties no pieteikumā formulētā prasījuma daļā par rīkojuma nr.51 1.punkta izvērtēšanu?

A.Lūsis

Mēs uzturam spēkā savu pieteikumu, kādu ir iesniegusi Saeimas deputātu grupa. Pilnā apjomā. Manā pilnvarojumā nav noteiktas tiesības atteikties kādā daļā no pieteikuma. Savos paskaidrojumos es uzsveru to apstākli, ka šis te rīkojums ir pārkāpts attiecībā uz Vītola atstādināšanu no amata.

I.Skultāne

Bet par disciplinārlietas ierosināšanu?

A.Lūsis

Par disciplinārlietas ierosināšanu....

I.Skultāne

Rakstiskajā pieteikumā ir, tātad: "...lūdzam atzīt rīkojumu nr.51 "Par disciplinārlietas ierosināšanu pret Valsts kancelejas direktoru A.Vītolu" par neatbilstošu...", tātad, tādām un tādām likuma normām...

A.Lūsis

Man nav tiesības atteikties....

I.Skultāne

Bet motivācija, teiksim....

A.Lūsis

Motivācija man ir tikai par atstādināšanu.

I.Skultāne

Tātad tikai par atstādināšanu, par disciplinārlietas ierosināšanu.... nav...

A.Endziņš

Paldies. Vēl tiesnešiem ir kādi jautājumi? Ušackas kundze.

A.Ušacka

Mans jautājums. Tātad - jūs piekritāt, ka apstrīdētais rīkojums ir administratīvais akts. Tātad, kad jūsprāt stājas spēkā šis administratīvais akts? Un cik ilgi šis akts ir spēkā?

A Lūsis

Uzskatu, ka administratīvais akts stājas spēkā izdošanas brīdī un spēkā viņš ir, acīmredzot, saskaņā ar Administratīvā akta procesa noteikumiem.

A.Ušacka

Tā tad es gribētu, lai jūs konkrēti pateiktu . Tā tad - stājās spēkā kādā datumā?

A.Lūsis

Paliek spēkā tik ilgi, kamēr tas tiek atcelts, izpildīts vai kamēr to vairs nevar izpildīt sakarā ar faktisko vai tiesisko apstākļu maiņu.

A.Ušacka

Vai nav neviena apstākļa mūsu situācijā?

A.Lūsis

Nu, kā apstākļi varētu būt tas, ka viņš ir izpildīts.

A.Ušacka

Tad ir zaudējis spēku.

A.Lūsis

Ir spēkā tik ilgi, kamēr tas ir izpildīts. Tas, vai viņš ir spēkā vai nav spēkā... Mans viedoklis šinī jautājumā ir sekojošs: es uzskatu, ka administratīvais akts - viņš nebūtu spēkā. Un nebūtu viņš spēkā tamdēļ, ka to ir izdevusi iestāde, kurai lieta nav bijusi piekritīga saskaņā ar 72.panta 2.punktu. Tā tad - administratīvais akts nav spēkā, ja to ir izdevusi iestāde, kurai lieta nav bijusi piekritīga, un tajā nav norādes, ka attiecīgā iestāde ir pilnvarota šādu aktu izdot. Tā tad - šis būtu, manuprāt, pamats uzskatīt, ka šis akts nav spēkā.

Attiecībā par termiņa notecējumu, vai, pareizāk sakot, par tā izpildīšanu,- arī šis aspekts liecina par to, ka administratīvais akts savu spēku varētu būt zaudējis.

A.Ušacka

Paldies.

I.Čepāne

Bet jūs tikko iesniedzāt papīru, kur ir viens teikums: "...informējam, ka šis akts ir spēkā..."...

A.Lūsis

Jā, Valsts kancelejas sagatavots dokuments...

I.Čepāne

Kāpēc... Kā tad īsti jūs uzskatāt?

A.Lūsis

Uzskatu, ka viņš saskaņā ar Administratīvo aktu procesa noteikumu 70.pantu šobrīd nav spēkā.

A.Endziņš

Jūs savā atbildē norādījāt uz iestādi, ka tā nav viņas kompetence. Par kādu iestādi ir runa?

A.Lūsis

Nu, šeit ir runāts par Ministru prezidentu... kā institūciju.

A.Endziņš

Paldies. Ušackas, kundze, lūdzu!

A.Ušacka

Es gribētu vēl precizēt savu jautājumu. Tātad administratīvais akts ir zaudējis savu spēku. Ar kādu brīdi?

A.Lūsis

Ar tā izpildes brīdi.

A.Ušacka

Kad tas bija izpildīts?

A.Lūsis

Tad, kad beidzās termiņš... atstādināšanas termiņš kad beidzās...

I.Čepāne

Kad jūs domājat to termiņu?

A.Lūsis

Es nevaru pateikt datumu.

I.Čepāne

Kas tad notika?

A.Lūsis

Tad beidzās atstādināšanas termiņš.

A.Endziņš

Paldies. Vēl ir kādi jautājumi tiesnešiem? Nav. Paldies. Kādi jautājumi būtu Ministru prezidenta pārstāvim? Nav jautājumu. Paldies.

Tātad vārds faktisko apstākļu un juridiskā pamatojuma izklāstam tiek dots Ministru prezidentam pārstāvim - Valsts civildienesta pārvaldes priekšnieka vietniekam Knoka kungam. Lūdzu!

Es arī jūs brīdinu, ka jums arī laiks ir 30 minūtes paredzētas.

M.Knoks

Paldies. Ņemot vērā, ka pieteikuma būtība ir par to, vai Ministru prezidenta pieņemtais lēmums ir tīri procesuāli pareizi pieņemts, ne pēc būtības, tīri procesuāli ievērojot normatīvos aktus. Tad,

ņemot vērā arī to, ka pieteikumā, manuprāt, galvenā frāze ir tā, ka sakarā ar minēto Ministru prezidents nebija tiesīgs izdot rīkojumu, jo tā ir Ministru kabineta kompetence. Būtībā galvenais ir noskaidrot, vai Ministru prezidentam bija tiesības vispār šinī situācijā kaut ko darīt un vai tiešām Ministru kabinets nav pieņēmis nekādu lēmumu, jo apgalvojums pieteikumā - stāv rakstīts, ka Kabinets nav pieņēmis šādu lēmumu.

Ņemot vērā visus iepriekšminētos normatīvos aktus, tiešām jēdziens "civiliestādes vadītājs" saskaņā ar Civildienesta likumu ir piemērots konkrētam gadījumam, tiešām ir domāta iestāde, kas ieceļ amatā un atceļ no amata konkrēto ierēdni. Ministru kabinets saskaņā ar... un to mēs nenoliedzam, saskaņā ar normatīvajiem aktiem to dara Ministru kabinets. Bet Ministru kabinets ir koleģiāla iestāde, kas sastāv no vairākiem cilvēkiem, un viņš nav dinamisks subjekts, savukārt minētajos normatīvajos aktos, kā arī likumā "Par valsts civildienestu", un arī Ministru kabineta noteikumos par ierēdņu disciplinārsodiem neviens civiliestādes vadītājs vismaz rakstot šos normatīvos aktus, bija domāts, ka viņš ir dinamisks subjekts, un to var redzēt, pieņemsim, piemēram, no ierēdņu disciplinārsodiem, ja mēs skatāmies, pieņemsim, 7.panta 3.daļu, kur ir pateikts, ka Valsts civildienesta pārvaldei ir tiesības uzdot jebkurai civiliestādei, jebkuram civiliestādes vadītājam izmeklēt disciplinārlietu. Līdz ar to gribu pateikt, ka visos šajos normatīvajos aktos rakstot likumu nebija droši vien piedomāts pie tā, kā jārikojas konkrētajā gadījumā, kad Valsts kancelejas direktors ir izdarījis kādu darbību, un kā tīri procesuāli jārikojas šādos gadījumos. Līdz ar to mums, protams, ir jāņem vērā interpretācija. Un, ja mēs skatāmies un meklējam tiešo vadītāju Valsts kancelejas direktoram, tad to var atrast Valsts kancelejas nolikuma 23.punktā, kur ir pateikts, ka Valsts kancelejas direktoru ieceļ amatā un atceļ no amata Ministru kabinets, bet pēc Ministru prezidenta ieteikuma. Šajā punktā ir aprakstīta iecelšanas un atcelšanas procedūra un, manuprāt, šī analogija, ka pēc Ministru prezidenta ieteikuma ir jārikojas Ministru kabinetam, pieņemot konkrētus lēmumus par Valsts kancelejas direktoru, ir jāpiemēro un ir piemērojama arī disciplinārlietas ierosināšanas gadījumos, jo tiešais vadītājs ir Ministru prezidents, Ministru prezidents arī tīri teritoriāli atrodas tajā pašā iestādē, kur Valsts kancelejas direktors, un tieši viņš ir un faktiski arī viņam ir visas iespējas piefiksēt to, kas notiek un kā rīkojas Valsts kanceleja un Valsts kancelejas direktors, un tāpēc Ministru prezidentam bija pienākums saskaņā ar Valsts kancelejas nolikumu ierosināt... visādā ziņā dot impulsu, ka kaut kas te nav kārtībā, un saistībā ar disciplinārlietām ir jārikojas aktīvi, lai disciplinārlieta tiktu ierosināta.

Protams, bez Ministru kabineta akcepta Ministru prezidents nevarētu ierosināt lietu izmeklēt, kā arī beigās atlaist no amata, piemērot disciplinārsodu, tāpēc savu šo rīkojumu Ministru prezidents iesniedzis viennozīmīgi Ministru kabinetam tajā pašā dienā, un Ministru kabinets, pieņemot šo protokollēmumu, akceptēja Ministru prezidenta rīkojumu par disciplinārlietas ierosināšanu, kā arī par atstādināšanu no amata.

Un šī frāze, kas ir protokollēmuma pēdējais teikums, ka Valsts kancelejas direktora pienākumus uz minēto laiku, ir domāts uz disciplinārlietas izmeklēšanas laiku uzdod pildīt Juridiskā departamenta vadītājam Kveskai - tas ir viennozīmīgs lēmums no Ministru kabineta puses, ko viņi ir izpaužuši protokollēmumā, ka Kabinets piekrīt, pirmkārt, tas, ka disciplinārlieta ir ierosināta, ka šāds disciplinārlietas izmeklēšanas termiņš pastāv, un tas pastāv saskaņā ar likumu un ka uz to laiku - uz disciplinārlietas izmeklēšanas laiku - šos pienākumus jāveic kādai citai amatpersonai, un viņi tur nozīmējuši citu amatpersonu, nevis Vītola kungu.

Līdz ar to mēs no šiem diviem lēmumiem, proti, Ministru prezidenta rīkojuma un Ministru kabineta protokollēmuma redzam, ka Ministru prezidents ir rīkojies, ir devis impulsu visā šajā pasākumā un Ministru kabinets ir akceptējis šo darbību.

Es nevaru piekrist tam, ka Ministru kabinets ir vienkārši pieņēmis zināšanai, ir noklausījies šo lēmumu un atstājuši savu Ministru kabineta zāli. Pie tam ir jāņem vērā, ka Ministru kabineta būtība

nav uzklausi informatīvos ziņojumus, vienkārši piefiksēt, paņemt līdzi un aiziet uz savām ministrijām. Ministru kabineta būtība jau saskaņā ar Satversmi, gan arī saskaņā ar Ministru kabineta iekārtas likumu ir pieņemt politiskus lēmumus. Un konkrētajā gadījumā, cik nu šis lēmums ir politisks vai nav politisks, bet vairāk gan administratīvs, tāpēc arī tur nav īpaši politiski balsojumi, tur nav svarīgi, vai partija uzskata tā vai pretējā partija uzskata savādāk, jo, neskatoties uz to, kāda partijām ir nostāja, pārkāpuma būtība ir konstatēta. Ministru kabinetam nav citas iespējas tīri tiesiskā valstī pieņemt citus lēmumus. Varbūt arī tāpēc formulējums ir “pieņemt zināšanai”, bet jebkurā gadījumā - pēdējais teikums ir viennozīmīgi direktīva: uz šo laiku - uz disciplinārlietas izmeklēšanas laiku - nozīmēt citu amatpersonu.

Līdz ar to Ministru prezidents ir rīkojies, viņš ir pieņēmis rīkojumu. Es piekrītu pieteikuma iesniedzējiem, ka viņam ir ieteikuma raksturs, tieši tā. Ja Kabinets tiešām nolēmu un pateiktu, ka Ministru prezidentam nebija tādas tiesības, Kabinets pilnīgi nepiekrīt šim lēmumam, es neticu, ka vispār būtu disciplinārlieta un būtu kaut kāds sods vai kaut kas tamlīdzīgs. Ministru kabinets neatkarīgi, jo Ministru prezidents nevar uzdot saistošus rīkojumus Ministru kabinetam saskaņā ar normatīvajiem aktiem, tātad - Ministru kabinets neatkarīgi, patstāvīgi pieņēma šo lēmumu un, ņemot vērā, protams, tiešā vadītāja - Valsts kancelejas vadītāja, premjera, šo reakciju, kas izpaužas rīkojuma formā.

Un līdz ar to uzskatu, ka ir ievērots Valsts kancelejas nolikums, pieņemot Ministru prezidenta rīkojumu, jo Ministru prezidentam citas reakcijas iespējas, manuprāt, nav. Grūti spriest, varbūt ir teorētiski atrodamā, bet šinī gadījumā tāda reakcija no Ministru prezidenta puses bija un Kabinets ir pildījis tieši to, kas viņam ir jādara - Kabinets ir pieņēmis lēmumu un akceptējis ierosināto disciplinārlietu, un nozīmējis citu amatpersonu.

Bet, ņemot vērā, ka pēc šī lēmuma, pēc Ministru prezidenta rīkojuma ir vēl Ministru kabineta neatkarīgais lēmums, ir vēl Valsts civildienesta pārvaldes vairāki lēmumi šajā lietā, un bez tam ir vēl Ministru kabineta protokollēmums par to, ka viņi akceptē Vītola atlaišanu sakarā ar disciplinārsodu, vēl ir Ministru kabineta lēmums par vietas izpildītāja nozīmēšanu, un pēc tam vēl ir Ministru kabineta lēmums par jauna Valsts kancelejas direktora iecelšanu. Jebkurā gadījumā - visi šie pārējie Ministru kabineta lēmumi un pats pirmais, proti, par vietas izpildītāja nozīmēšanu, proti, par Kveskas nozīmēšanu, ir tas moments, ka šis lēmums, Ministru prezidenta lēmums, jebkurā ziņā ir zaudējis savu spēku, jo nav vairāk... pašreiz, ja mēs skatāmies Valsts kancelejas direktoru, kuru sauc Vītols, nav vairāk disciplinārlietu pret viņu un vēl joprojām viņš nav atstādināts. Šis process ir beidzies un jau ir spēkā cits administratīvais akts, proti, ka viņš ir atlaists sakarā ar disciplinārsodu. Tieši šis akts ir spēkā nevis šie pārējie. Un dīvaina šķiet pieteikuma iesniedzēju argumentācija par to, kāpēc otrā daļa ir prettiesiska, kāpēc pirmā daļa nav prettiesiska, jo principā, ja skatās burtiski visu cauri šiem normatīvajiem aktiem, analogiski, pilnīgi analogiski ir gan disciplinārlietas ierosināšana - visas šīs procedūras, gan arī atstādināšana ir šīs procedūras vienādas. Līdz ar to rodas iespaids, ka arī pieteikuma iesniedzējiem liekas, ka vienā gadījumā var interpretēt normatīvos aktus pietiekami efektīvi, ka Ministru prezidents var ierosināt lietu, bet atstādināt viņš nevar, jo... ja lasa, ka tas ir jādara Ministru kabinetam un jāiziet ir pietiekami sarežģīta procedūra, lai pieņemtu šo Ministru kabineta lēmumu, nu - tas vienkārši šķiet dīvaini.

Un vēl, ņemot vērā, kā arī šodien tika precizēts, jo pieteikumā tiešām nevarēja saprast, vai tas ir uz visu rīkojumu vai tikai uz otro punktu, bet, ja tiešām tas attiecas tikai uz otro punktu par atstādināšanu, tad jebkurā gadījumā atstādināšanas lēmums ir zaudējis spēku viennozīmīgi tanī brīdī, kad viņš tika atlaists. Šie divi ir paralēli lēmumi, kas pilnīgi iet neatkarīgi disciplinārlietas izmeklēšanas gaitu no atstādināšanas, un atstādināšana ir beigusies, man liekas, es nezinu, vai precīzi četras nedēļas pēc šī lēmuma pieņemšanas, bet kaut kur tajā apmēram termiņā... Bet lēmums par atstādināšanu jebkurā gadījumā vairs nav spēkā, jo viņš ir izpildīts, jo Vītols vairāk nav

atstādināts no amata, viņš vienkārši neatrodas šajā amatā un ir atlaists ar pilnīgi citu administratīvo aktu.

Un tāpēc arī mēs uzskatām, ka Ministru prezidents ir rīkojies normatīvo aktu ietvaros, viņš ir pildījis tiešām kā vadītāja, kā Valsts kancelejas tiešā vadītāja pienākumus, viņš ir reaģējis un uzskatām, ka ... kā Kabinets ir atbildes rakstā rakstījis, ka nelietderīgi ir izskatīt šo administratīvo aktu atbilstību, jo no tā nav atkarīgs tālākā lēmuma liktenis. Jo, ja deputāti uzskata, ka šo lēmumu atzīstot par spēkā neesošu, zaudēs spēku visi nākamie administratīvie akti,- tad tā nav, jo neviens, pat nākamais lēmums, proti, Ministru kabineta protokollēmums, viņš nav viennozīmīgi cēloņsakarība, tiešā cēloņsakarība pēc Ministru prezidenta rīkojuma pieņemšanas. Viņš ir pilnīgi patstāvīgs akts un visi pārējie lēmumi arī ir pilnīgi patstāvīgi administratīvi akti, jo, kā jau teicu, Ministru prezidents nevar izdot tiešu rīkojumu, kas ir saistošs Ministru kabinetam. Kabinets pieņem patstāvīgu lēmumu. Paldies.

A.Endziņš

Paldies. Kādi jautājumi ir tiesnešiem? Lūdzu, Čepānes kundze!

I.Čepāne

Sakiet, lūdzu, par Ministru kabineta sēdes protokola izrakstu. Tur ir rakstīts: "...pieņemt zināšanai Ministru prezidenta Šķēles sniegto informāciju ..." Vai šeit varēja parādīties arī informācija, ja ministri būtu iebilduši?

M.Knoks

Ja mēs skatāmies pēc tradīcijām, kā Ministru kabinets ir formulējis šos protokollēmumus, reti kad parādās - iebilst vai neiebilst. Arī šinī pašā lietā pats pēdējais lēmums, proti, par to, vai piemērot disciplinārsodu vai nē Vītolam, tur ir pamatā šis "par" un "pret". Citos protokolu lēmumos, man liekas 99%, šāds balsojums vispār neparādās Ministru kabineta lēmumos. Līdz ar to - man liekas, ja tas ir svarīgi, tad tam ir jābūt, ja tas nav svarīgi, tam nav jābūt. Varu prezumēt, ka Ministru kabinets saskaņā ar Ministru kabineta iekārtas likumu pieņem ar balsu vairākumu, līdz ar to var prezumēt, ja šeit nav parādīts "par" un "pret", tas nozīmē, ka ir bijis viennozīmīgs balsu vairākums. To gan garantēt nevar, bet lai pateiktu, vai tur vajag būt vai nevajag būt, tas nav no lietderības viedokļa... Cik es saprotu, arī Valsts kanceleja tā rīkojas, un tikai ļoti retos gadījumos viņa to raksta. Tāpēc grūti pateikt, vai protokollēmumos ...

I.Čepāne

Paldies.

A.Endziņš

Ušackas kundze. Lūdzu!

A.Ušacka

Man ir jautājums. Es tomēr gribu, lai jūs skaidri atbildētu. Tātad - šis apstrīdētais tiesību akts daļā par atstādināšanu no amata atbilst likumiem nosauktajiem vai nē? Tiesīgs bija Ministru prezidents izdot šo administratīvo aktu?

M.Knoks

Jā, viņš bija tiesīgs izdot.

A.Ušacka

Bet jūs vēlāk pateicāt, ka Ministru kabinets bija tiesīgs to izdot, tāpēc arī Ministru kabinets to darīja. Tātad abas amatpersonas augstākās...

M.Knoks

Precīzāk sakot, ja nav jāatbild vienā vārdā, abiem diviem - gan premjeram, gan arī Kabinetam - jāizrāda sava reakcija šinī lietā. Nevar viens atrauti no otra to izrādīt. Un tikai abu kopā reakcija skaitās pilnvērtīga...

A.Ušacka

Es nerunāju par reakciju, es runāju par tiesību aktiem.

M.Knoks

Jā, bet tieši tā. Uzskatot to, ka premjeram nav citas iespējas, kā noreagēt šādā gadījumā, kā rīkoties, kad ir izdarīts pārkāpums Valsts kancelejas direktora rīcībā, uzskatām, ka tā ir vienīgā iespējamība, kā viņš var darīt Ministru kabinetam zināmu vai arī kā reaģēt šādā gadījumā. Tas ir - izdodot rīkojumu. Jo Ministru prezidenta ieteikumi kā tādi nepastāv. Ministru prezidents tādus ieteikumus nedod un tad būtu problēma, kam viņš ir saistošs un vai vispār saistošs, un vai tas vispār ir administratīvs akts. Bet ministru prezidents... viņam ir jārīkojas kā vadītājam un jāsniedz ir savi impulsi, proti, administratīvais akts ir jāizdod šinī gadījumā, ko viņš arī ir devis. Tāpēc uzskatām viennozīmīgi, ka tas ir pareizi no likumiskā viedokļa.

A.Endziņš

Jelāgina kungs. Lūdzu!

J.Jelāgins

Vai tā ir prakse vispār pieņemta, ka Ministru prezidents tos impulsus, kā jūs teicāt, jautājumu ierosināšanas noformē ar savu rīkojumu pieņemšanu un pēc tam Ministru kabinets šos rīkojumus akceptē ar tādiem protokollēmumiem?

M.Knoks

Tiešām, man liekas, reāli ir grūti pateikt, kā ir praksē, jo ja nemaldos, vienīgais gadījums...

J.Jelāgins

Tas ir tāds precedents....

M.Knoks

Jā... kad premjers tieši reaģē šādos gadījumos...

A.Endziņš

Man būtu jautājums. Kā jūs domājat... Ja Ministru prezidentam ir zināms vai viņš ir liecinieks, ka kaut kas tiek pārkāpts, vai pastāv iespēja - cik ilgā jeb īsā laikā -, ka sasaukt Ministru kabinetu, lai Ministru kabinets varētu lemt, jeb, ja viņš ir liecinieks pārkāpumam, ka viņam ir jāreaģē nekavējoties?

M.Knoks

Manuprāt, ir iespēja arī sasaukt. Ministru kabineta iekārtas likums to neaizliedz. Ir iespēja sasaukt arī ātrā laikā Kabinetu... lai Kabinets... lai tur izteiktu savu viedokli šinī jautājumā, sniegtu konkrētus faktus, lai Ministru kabinets pieņemtu lēmumu. Bet tas neizslēdz šādu iespēju.

A.Endziņš

Paldies. Tiesnesis Apsītis, lūdzu!

R.Apsītis

Sakiet lūdzu, kā jūs pareizi saprast: vai šis Ministru kabineta sēdes protokola izraksts, kas attiecas uz šā gada 15.februāri, jau viens pats liecina par to, ka Ministru kabinets ir akceptējis Ministru prezidenta rīkojumu, vai arī visa šī Ministru kabineta vēlākā darbība, kā jūs apmēram izteicāties, kopumā to ir akceptējusi?

M.Knoks

Manuprāt, gan šis protokollēmuma izraksts, jo pretējā gadījumā neparādītos pēdējais teikums nu nekādā gadījumā, lai gan arī pirmais teikums, manuprāt, nevarētu parādīties, ja neakceptētu, tad būtu jābūt ministru pretējam viedoklim, vai arī kaut kādiem apakšpunktiem pilnīgi savādāka satura. Jebkurā gadījumā 2.punkts nozīmē cilvēku tanī amatā, tāvad viņi uzskata, ka tas amats tiešām ir kādam citam jāpilda. Manuprāt, arī šis lēmums viennozīmīgi to nozīmē, bet jebkurā gadījumā visa pārējā rīcība no Ministru kabineta puses, proti, tā, ka tiešām pagāja noteikts laiks, kamēr šo amatu pildīja cita amatpersona, kā arī visi pārējie lēmumi un protokollēmumi par jauna vadītāja nozīmēšanu un par Vītola kunga sodīšanu un atlaišanu no amata,- tas vēlreiz apliecina tikai to, ka Kabinets nekādā ziņā... ka Kabinets, pirmkārt, ir iepriekš to zinājis un iepriekš atbalstījis, un ka Kabinets nav nekādu iebildumu par šī procesa procesuālo pusi.

R.Apsītis

Šā protokola izraksta pirmajā teikumā ir teikts: pieņemt zināšanai Ministru prezidenta A.Šķēles sniegto informāciju. Vai šī pieņemšana zināšanai būtu tāds kā atbalsts, kā akcepts klusu ciešot Ministru kabinetam?

M.Knoks

Nu, nevar teikt, ka klusu ciešot, jo tas izpaužas dokumentā. Viņš ir dokumentāli noformēts un Kabinets savus lēmumus vispār pieņem no sākuma protokollēmuma formā vienmēr,- cik tas ir zālēs klusi vai skaļi, bet principā... Tā varbūt nav tā aktīvākā rīcība no Ministru kabineta puses, nav Ministru kabineta rīkojums vai kaut kāds cits akts, bet šāds lēmums ir un nevar teikt... Mēs uzskatām, ka pieteikuma iesniedzēji nepareizi apgalvo, ka Kabinets nav reaģējis un Ministru kabinets nav pieņēmis lēmumu. Nevar to teikt, jo ir šāds protokollēmums un ir turpmākās rīcības, kas par to viennozīmīgi liecina.

A.Endziņš

Vēl ir tiesnešiem jautājumi? Ušackas kundze, lūdzu!

A.Ušacka

Es gribētu, lai jūs precizētu, kad zaudē spēku šis te apstrīdētais akts?

M.Knoks

14.martā 2000.gadā, kad Ministru kabinets pieņēma gan protokollēmumu, tanī pašā dienā pieņēma protokollēmumu nr.12, kā arī pēc tam izdeva rīkojumu nr.120 par A.Vītola atlaišanu no Valsts kancelejas direktora amata. Tātad šis akts zaudēja spēku.

A.Ušacka

Kāpēc bija vajadzīgs akcepts Ministru kabineta, ja Ministru prezidents bija tiesīgs izdot tādu administratīvo aktu?

M.Knoks

Kā jau teicu, atstādinot un ierosinot disciplinārlietu vajag abiem diviem būt. Jābūt ir saskaņā ar Valsts kancelejas nolikumu Valsts kancelejas direktora ieteikumam.... reakcijai, proti... un jābūt ir Ministru kabineta lēmumam, jo tieši nekur nevar atrast, kas tieši veic Valsts kancelejas direktora atstādināšanu, bet, nu, interpretējot šīs normas un piemērojot tiesību analogiju, man liekas, ka viennozīmīgi ir jābūt šiem diviem aktiem. Līdz ar to... Tāpēc vajag abus divus.

A.Endziņš

Paldies. Ir vēl jautājumi tiesnešiem? Tiesnese Skultāne. Lūdzu!

I.Skultāne

Sakiet, lūdzu, vai tas ir viss vienots process no šī brīža, kad ir Šķēles vai Ministru kabineta nolēmums par lietas ierosināšanu līdz brīdim, kad jau ir konkrēti disciplinārsods piemērots?

M.Knoks

Par vienotu procesu to var uzskatīt tādēļ, ka tas ir saistīts ar vienu personu, un tieši ar disciplinārlietas izmeklēšanu. Un, lai gan atstādināšanas process atšķiras no disciplinārlietas izmeklēšanas procesa un to varētu gradēt, ka viņš nav vienots, jo disciplinārlietas izmeklēšana pat izgāja ārpus Ministru kabineta kompetences un aizgāja uz Valsts civildienesta pārvaldi, un viņš visādā ziņā ir sarežģītāks process, nekā atstādināšana, jo pie atstādināšanas procesa ir tīri vienkārši Ministru kabineta lēmums, lēmums par atstādināšanu, un pēc tam lēmums par Vītola atlaišanu no

amata. Savukārt disciplinārlietas izmeklēšanā ir daudz vairāk lēmumu... vairāku iestāžu lēmumi. Līdz ar to pēc satura varētu teikt, ka viņi ir vienots process, jo atstādināšana nevar būt tādā gadījumā, ja nav disciplinārlietas - viennozīmīgi, bet atšķiras procesi pēc formas, tā varētu teikt, tāpēc, ka citu iestāžu lēmumi ir pilnīgi cita procedūra, nekā disciplinārlietas izmeklēšana.

I.Skultāne

Tad nākošais jautājums. Ja, teiksim, šo disciplinārlietu būtu ierosinājusi nekompetenta amatpersona vai institūcija, vai, tātad, nebūtu šajā stadijā ierosināta lieta? Vai tas varētu atsaukties uz gala rezultātā piemēroto disciplinārsodu?

M.Knoks

Ja jau sākumā nebūtu ierosināts no amatpersonas, kurai nav tiesības... Civildienesta pārvalde nekādā ziņā nepārņemtu un neizskatītu šo lietu, līdz ar to vispār līdz sodam tā lieta nenonāktu. Līdz ar to... nu, varētu būt, ja būtu tāds gadījums, ka amatpersona... ja tiek ierosināta lieta... ja ierosina amatpersona, kurai nav tādas tiesības, manuprāt, nu, vismaz šis process nebūtu beidzies nekādā ziņā tā, kā viņš tagad ir. Tas ir viennozīmīgi.

I.Skultāne

Bet, ja pēc tam tiek atzīts, ka lietu ierosinājusi nekompetenta persona, vai tas fakts var atcelt, tātad, radīt kādas juridiskas sekas attiecībā pret piemēroto disciplinārsodu?

M.Knoks

Jā, protams.

I.Skultāne

Kādas?

M.Knoks

Ja pats pirmais procesuālais lēmums pieņemts nelikumīgi, tas nozīmē, ka visi pārējie lēmumi, kas uz šī nelikumīgā lēmuma taisīti, ir prettiesiski - viennozīmīgi.

A.Endziņš

Paldies.

A.Ušacka

Es gribētu precizēt to pēdējo... Bet jūs pirms tam teicāt, ka būtu pat nelietderīgi izskatīt, jo nākamie lēmumi nav saistīti ar šo atstādināšanu. Tagad jūs sakāt, ka tas nebūtu spēkā...

M.Knoks

Ja runa iet par Ministru prezidenta rīkojumu, jo atbildes rakstā ir tieši par Ministru prezidenta rīkojumu, ne par Ministru kabineta lēmumu... Ja runa ir par Ministru prezidenta rīkojumu, tad Ministru prezidenta rīkojums - viņš nav radījis cēloņsakarības, jo Ministru kabinets var pieņemt citu lēmumu. Ministru kabinets viņu izmanto kā informāciju - Ministru prezidenta rīkojumu - un pieņem savu lēmumu. Līdz ar to, ja Ministru prezidents ir vienkārši rīkojies kaut kā teorētiski, nevaru iedomāties gadījumu, bet prettiesiski, Kabinets ja pieņem lēmumu, tas nozīmē, ka Kabineta lēmums ir atrauti saistīts no šī Ministru prezidenta rīkojuma. Es atbildēju par... ja Ministru kabineta lēmums būtu prettiesisks, tad, protams, visi pārējie lēmumi arī būtu prettiesiski. Bet, ja tikai Ministru prezidenta rīkojums būtu kaut kādā ziņā procesuāli vai pēc būtības prettiesisks, tad Ministru kabineta lēmums, tāpatās pieņemts no jauna,- viņš jau ir tiesisks un visas saistības rodas tieši no tā.

A.Endziņš

Paldies. Čepānes kundzei vēl ir jautājums. Lūdzu!

I.Čepāne

Vēl viens jautājums. Jums noteikti labi pazīstami ir Ministru kabineta iekšējās kārtības un darbības noteikumi.

M.Knoks

Jā.

I.Čepāne

Skatot tos kontekstā ar šiem diviem likumiem, proti, par Civildienesta likumu un 81.panta kārtībā pieņemtajiem noteikumiem "Par ierēdņu disciplinārsodiem"... Kam jāsapatavo bija Ministru

prezidenta iesniegtā akta projekts? Pēc šiem iekšējās kārtības noteikumiem, kas nosaka soli pa solītim, lai viņš tiktu uz valdības galda...

M.Knoks

Lai atbildētu uz šo jautājumu, te atkal jāsaka, ka visi 160.noteikumi, manuprāt, galvot es nevaru, bet man liekas, ka arī taisot viņus, nu, nav piedomāts pie tā, kā tieši atregulēt šo situāciju, kad ir attiecības starp Ministru prezidentu un Valsts kanceleju, jo tas no visiem tiesību aktiem sastāda ļoti minimālu procentu. Un tāpēc es nevarētu piekrist, ka būtu jāinterpretē 160.noteikumi tā, ka visa šī procedūra jāievēro, jo visa šī saskaņošanas procedūra domāta... tagad tas aptver tiešām visu valsts pārvaldi vai daļu no valsts pārvaldes, un tad ir nepieciešams arī pēc būtības saskaņojums, visa tā procesuālā... caur Kabinetu un visa pārējā caur komitejām sēdes un valsts sekretāru sanāksmes... Bet šis gadījums ir pilnīgi savādāks. Viņš ir tiesību akts un it kā 160.noteikumi nosaka vienotu kārtību visiem tiesību aktiem, bet - viņš ir pēc būtības pilnīgi savādāks, un visa šī kārtība 160.noteikumos aprakstītā nav attiecināma pēc jēgas uz šo gadījumu. Un līdz ar to es uzskatu, ka saskaņā ar 160.noteikumiem premjeram bija jārikojas tieši tā, kā viņš ir rīkojies. Jo premjeram kā tiešajam vadītājam šinī gadījumā nav jāprasa cita saskaņojuma, viņš ir tiešais priekšnieks Valsts kancelejas direktoram, viņš reaģē, un viņam nav jāprasa citu ministriju vai citu kompetentu iestāžu viedoklis. Šinī gadījumā tāpēc, manuprāt, nekādām tur procedūrām nav jābūt, ir dinamisks process, kā tas konkrētajā gadījumā ir, es pat nezinu, cik tas laika ziņā ir aizņēmis, bet viņš ir ātrs un efektīvs, un tādēļ arī disciplinārsoda noteikumi, un būtība viņiem arī ir tāda, lai pēc būtības efektīvi varētu novērst pārkāpumu, un tāpēc ir rakstīts nekavējoties ierosināt lietu un tas arī viss ir panākts. Līdz ar to darbība saskan ar citu - ar disciplinārsodu un Civildienesta likuma - mērķi. No 160.noteikumi jebkurā gadījumā ir sekundāri noteikumi, kas nosaka kārtību, bet šinī gadījumā man liekas, pat ir tiesiski, ka viņus neievēro.

I.Čepāne

Jūs teicāt, ka šinī gadījumā... Bet, ja mēs varbūt neskatāmies šo gadījumu? Kas sagatavo Ministru prezidenta tiesību aktu projektus un kur viņi nonāk? Kas viņus vīzē?

M.Knoks

Vispār Ministru prezidenta tiesību aktu projektus sagatavo Valsts kanceleja, jo Valsts kanceleja ir Ministru prezidenta tehniskais aparāts, ja tā varētu to nodēvēt, un viņš tehniski sagatavo visus tos procesus, vīzē Juridiskā departamenta vadītājs un Valsts kancelejas direktors.

I.Čepāne

Un vai šajā gadījumā būtu ētiski griezties Ministru prezidentam pie Valsts kancelejas direktora?

M.Knoks

Jā, nu, man liekas, ka šajā gadījumā ir neloģiski griezties pie Valsts kancelejas direktora un tam prasīt: taisi, lūdzu, tiesību aktu par disciplinārlietu pret sevi. Tāpēc tas tikai norāda uz to, ka šī interpretācija konkrētajam gadījumam neder, bet vispār tāds mehānisms pastāv un darbojas priekš citiem Ministru prezidenta aktiem.

A.Endziņš

Paldies. Ir vēl tiesnešiem jautājumi? Nav. Pieteikuma iesniedzēja pārstāvim, advokātam Lūša kungam?

A.Lūsis

Kas sagatavoja konkrēto premjera rīkojumu?

M.Knoks

Kā var redzēt pēc Valsts kancelejas iesniegtā materiāla tiesā, to ir sagatavojis premjers vienpersoniski un parakstījis vienpersoniski... Visu darījis vienpersoniski.

A.Lūsis

Paldies.

Sakiet, lai Ministru kabinets pieņemtu savu protokollēmumu, pirms tam ir vienmēr nepieciešams Ministru kabineta rīkojums par attiecīgo jautājumu?

M.Knoks

Ministru prezidenta rīkojums vai Kabineta?

A.Lūsis

Ministru prezidenta rīkojums, jā.

M.Knoks

Nē, ir citādi gadījumi, lai Ministru kabinets pieņemtu protokollēmumu... nekādā ziņā nav vienmēr nepieciešams... nekādā ziņā.

A.Lūsis

Pēdējais jautājums man būtu tāds. Nu, ir zināms, tātad, ka Ministru kabineta noteikumos nr.158 ir noteikts, ka valsts civiltiesādes vadītājs var atstādināt ierēdņi ar rakstisku rīkojumu. Vai jūs uzskatiet, ka šis protokols vai protokollēmums būtu pielīdzināms šim rakstiskajam rīkojumam?

M.Knoks

Konkrētajā gadījumā - jā.

A.Lūsis

Paldies. Nav jautājumu vairāk.

A.Endziņš

Skultānes kundzei vēl ir jautājums. Lūdzu!

I.Skultāne

Tad, kad jūs minējāt, ka Ministru prezidents ir Valsts kancelejas direktora tiešais priekšnieks... Kā jūs pamatojat? Kur ir šis juridiskais pamatojums, ka viņš tiešām ir šis...?

M.Knoks

Vienīgā juridiskā norma, kuru var piemērot šinī gadījumā, tieši ir Valsts kancelejas nolikuma 23.punkts, no kurienes to var saprast, un proti, tur ir teikts, ka Valsts kancelejas direktoru ieceļ un atceļ Ministru kabinets pēc Ministru prezidenta ieteikuma, analogiski, ir, teiksim, valsts sekretāriem Ministru iekārtas likumā - ministri iesaka. Un, ja ministri ir valsts sekretāriem tiešie vadītāji, tad tieši tāda pati kārtība ir, ja tiek piemērota Valsts kancelejas direktoram... tad viennozīmīgi, ka premjers ir Valsts kancelejas direktora tiešais vadītājs.

I.Skultāne

Tieši no šī 23.punkta?

M.Knoks

Jā.

A.Endziņš

Paldies. Ir vēl jautājumi? Nav jautājumu.

Pirms mēs pārejam pie liecinieka aptaujāšanas, pasludinu tiesas sēdes pārtraukumu uz 10 minūtēm.

(Pārtraukums)

A.Endziņš

Turpinām tiesas sēdi. Tiks aptaujāts uzaicinātais liecinieks Vītola kungs.

Vītola kungs, lūdzu parakstieties pie tiesas sēdes sekretāres, ka esat brīdināts par atbildības iespējamību, ja sniegsiet apzināti nepatiesas liecības.

Lūdzu tiesnešus uzdot jautājumus lieciniekam Vītola kungam.

Skultānes kundze, lūdzu!

I.Skultāne

Man būtu tāds jautājums jums. Jūs 15.februārī sniedzāt ziņojumu Ministru prezidentam Šķēlem, vēršot uzmanību, ka rīkojums neatbilst likumam, pamatojoties uz likuma "Par valsts civildienestu" 19.panta 2.daļā noteikto - "Pienākumi". Ja mēs skatāmies likumā "Par valsts civildienestu", tad 19.panta 2.daļā ir noteikts, ka, ja ierēdnim rodas šaubas par saņemtā uzdevuma vai rīkojuma likumīgumu, viņam par to nekavējoties jāziņo savam tiešajam priekšniekam. Man jautājums būtu tāds: vai šajā gadījumā jums kā Valsts kancelejas direktoram tiešais priekšnieks ir Ministru prezidents?

A.Vītols

Pēc amata apraksta Valsts kancelejas direktors strādā Ministru prezidenta pakļautībā.

I.Skultāne

To nosaka direktora amata apraksts, ja?

A.Vītols

Jā, direktora amata apraksts to nosaka. Taču viņš nav tā institūcija, kas pieņem darbā vai atbrīvo.

I.Skultāne

Es jums jautāju šoreiz tieši 19.panta izpratnē: kurš tad ir tas jūsu tiešais priekšnieks kā Valsts kancelejas direktoram, pie kura jums jāvērsas vispirms, ja ir kāds šāds neatbilstošs rīkojums? Tātad - tas tomēr ir Ministru prezidents?

A.Vītols

Nu, ņemot vērā to, ka tajā brīdī bija ļoti ierobežots laiks, un es uzskatīju, ka man ir nepieciešams informēt Ministru prezidentu par to, ka Ministru prezidentam likums nav deleģējis pilnvaras izdot rīkojumu par Valsts kancelejas direktora atstādināšanu vai disciplinārlietas ierosināšanu, un ka tā nav tā institūcija, kas to var izdarīt, tad tas bija labākais, ko es tādā īsā laikā - praktiski nepilnā pusstundā līdz sēdes sākumam, tātad, kad Ministru prezidents jau aiziet uz sēdi,- varēju uzrakstīt.

I.Skultāne

Nākošais jautājums. Teiksim, kādi bija šķēršļi, lai jūs arī tālāk nevarētu Ministru kabinetā griezties ar šādu pašu ziņojumu, teiksim, gan vadoties pēc 19.panta, ka tālāk ir nākamās augstākas pakāpes priekšniekam ar iesniegumu jāvērs uzmanība, vai, teiksim, arī ņemot vērā, ka direktoru ieceļ Ministru kabinets.... Tātad - kādi bija šķēršļi, ka jūs arī Ministru kabinetam nevarējāt darīt zināmus šos apstākļus?

A.Vītols

Redziet, Kabineta sēdes darba kārtību apstiprina Ministru prezidents. Un šinī gadījumā, kad es uzskatu, rīkojums bija, ja varētu tā teikt, izrēķināšanās par manu vēstuli Valsts kontrolei, kurā es lūdzu izvērtēt pirts jautājumu, es biju pārliecināts, ka griežoties rakstiski uz Kabinetu, šī vēstule tā arī līdz sēdei nenonāktu.

I.Skultāne

Bet vēstuli vai ziņojumu Kabinetam jūs nerakstījāt?

A.Vītols

Kabinetam kā tādām es nerakstīju, jo viņa tik un tā nonāk tādā gadījumā uz Valsts kanceleju, Valsts kanceleja virza šo dokumentu tālāk un rezolūciju par jautājuma iekļaušanu darba kārtībā vai nē izlemj Ministru prezidents.

I.Skultāne

Un vēl. Sakiet, lūdzu, jūs minējāt, tātad, direktora amata aprakstu. Kas to apstiprina?

A.Vītols

Direktora amata aprakstu apstiprina Valsts kancelejas direktors.

I.Skultāne

Paldies.

A.Endziņš

Paldies. Čepānes kundzei jautājums.

I.Čepāne

Man jums jautājums ir. Sakiet, kā, jūsuprāt, Ministru prezidentam būtu jārīkojas, ja viņam rodas aizdomas, ka Valsts kancelejas direktors ir... šeit nebūtu Vītola kungs, bet, pieņemsim, Priedīša kungs vai kāds cits kungs, nepamatoti tērē valsts līdzekļus? Kāda būtu šī procedūra? Kā lai varētu ierosināt pret Valsts kancelejas direktoru šo disciplinārlietu un kā viņu procesuāli, ņemot vērā visus šos tiesību aktus, viņš varētu viņu atstādināt no amata? Kādam jābūt bija procedūrai tīri tehniskai, jo daudz tika runāts arī par tieši tehnisko procedūru?

A.Vītols

Jā, nu procedūra ir elementāra un tā ir aprakstīta likumos. Tātad - šis jautājums bija jāvirza līdzīga rīkojuma formā, varbūt korektāk, jo šim rīkojumam jau ir praktiski spriedums pirmajā daļā, šie fakti nav pārbaudīti.

I.Čepāne

Es jums jautāju par procedūru. Tātad - šī akta projekts. Kam ir jāsagatavo saskaņā ar šiem 160.noteikumiem?

A.Vītols

To varētu sagatavot Ministru prezidenta uzdevumā Valsts kanceleja.

I.Čepāne

Valsts kanceleja.

A.Vītols

Jā.

I.Čepāne

Bet, ja no amata atstādināmais ir Valsts kancelejas direktors? Kam... pie kā būtu Ministru prezidentam jāgriežas, jūsuprāt?

A.Vītols

Tikpat labi to varēja izdarīt, uzdodot šo rīkojumu sagatavot Juridiskajam departamentam. Bet arī šinī gadījumā man tika iedots... Ministru prezidents man iedeva sagatavotu, parakstītu, bet neregistrētu rīkojumu. Un lika man pašam viņu reģistrēt. Tātad līdzīga procedūra varēja būt arī tajā gadījumā, ja tas ietu uz Kabinetu. Ja Ministru prezidents liek, šāds rīkojuma projekts tiktu sagatavots, un darba kārtībā konkrētais jautājums tiktu iekļauts. Un tad viņu skatītu Kabinetā un tad, es domāju, būtu diskusija par to, kas ir kompetents izvērtēt, vai tur ir bijis pirmajā daļā šī rīkojuma nr.51 minētais pārkāpums, vai nav bijis.

I.Čepāne

Ministru prezidents griezās pie jums ar šo sava rīkojuma projektu, lai jūs vīzējat un lai reģistrējat, tā es sapratu? Jeb viņš taisnā ceļā nonāca uz valdības galda?

A.Vītols

Viņš nenonāca uz valdības galda vispār. Situācija bija tāda: katru otrdienu pirms valdības sēdes Juridiskā departamenta vadītājs un Valsts kancelejas direktors iet gatavoties Ministru kabineta sēdei. Tas notiek vai nu pulksten 11.30 vai 12.00. Šinī gadījumā, ja es labi atceros, tas bija pulksten 12.00. Gatavošanās notiek aptuveni pusstundu. Tātad, aptuveni pēc gatavošanās, kad izietu ir cauri visi darba kārtības punkti, pēc šīs gatavošanās Ministru prezidents teica: man ir te sagatavots viens rīkojums, Vītola kungs, es jūs atstādinu, ierosinu disciplinārlietu, jums ir šis jāiereģistrē rīkojums, jums ir jānodod auto, mobilais telefons un jūs varat būt brīvs. Tātad - man tika rokās iedots Kveskas kundzes klātbūtnē šis rīkojums, lai es pats viņu iereģistrēju. Līdzīga situācija varētu būt arī bijusi, tas nav šķērslis, ka tas ir pret mani, ja tiktu sagatavots juridiski korekti kā Ministru kabineta rīkojums un viņš tiktu skatīts sēdē.

I.Čepāne

Jūsprāt, kam viņš būtu jāvīzē?

A.Vītols

Katrā ziņā es viņu nevīzētu, bet Juridiskā departamenta vadītāja, kas atbild par juridisko pusi, viņa būtu vīzējusi.

I.Čepāne

Šajos te noteikumos ir teikts, ka šajā gadījumā to vīzē attiecīgās Valsts kancelejas amatpersonas pēc Valsts kancelejas direktora norādījuma.

A.Vītols

Ministru prezidenta, Ministru kabineta rīkojumus vīzē noteiktā secībā, tātad - korektors, redaktors....

I.Čepāne

Es jautāju par Ministru prezidenta aktu.... par akta vīzēšanu, jo tur arī tajos noteikumu 15., 16.punktos ir teikts, ka attiecas uz viņa aktiem.

A.Vītols

Jā, katrā ziņā viņš būtu man jāvīzē, bet, tā kā viņš attiektos uz mani...

I.Čepāne

Kā jūs to vērtējat, ja viņš būtu jums jāvīzē?

A.Vītols

Ja viņš attiecas uz mani, es domāju, ka es varētu arī viņu nevīzēt, bet tas nemainītu šinī gadījumā lietas būtību. Viņš tik un tā nonāktu Kabineta...

I.Čepāne

Bet kas viņu vīzētu? Jūs noteiktu, kas viņu vīzētu?

A.Vītols

Procedūra ir noteikta. Tātad - vīzētu viņu jurists, korektors, redaktors, jurists, kas sagatavo, Juridiskā departamenta vadītājs, un pēdējais – es - izpaliktu Ministru prezidenta rīkojumam. Ja tas jau būtu Kabineta rīkojums, tad es viņu vīzētu pēc otrā paraksta, tātad - viens ministrs jau būtu parakstījis, un Ministru prezidenta paraksta kā uz rīkojuma vēl trūktu. Un tajā brīdī es viņu vīzētu, protams.

A.Endziņš

Paldies. Vēl ir kādi jautājumi? Ušackas kundzei, lūdzu!

A.Ušacka

Vītola kungs, protokollēmuma formā parasti kādi lēmumi tiek pieņemti Ministru kabineta sēdēs?

A.Vītols

Manā izpratnē protokollēmums ir tāds ieraksts protokolā, kurā tiek izteikta Kabineta locekļu attieksme. Piemēram, pieņemt tādu un tādu rīkojumu, Valsts kancelejai to noformēt. Taču ir vesels bloks Kabineta sēdē tā saucamie informatīvie jautājumi, kuros netiek pausta Kabineta locekļu attieksme. Ir dažādos likumos paredzēts dažādām institūcijām sniegt informāciju. Un šajā gadījumā noklausās informāciju un vienkārši šis protokola ieraksts kalpo par pamatu, lai noņemtu konkrēto jautājumu no kontroles. Bet viņš nav lēmums kā tāds, jo no viņa neizriet... “pieņemt zināšanai informāciju” - neizriet nekādas sekas no tā.

A.Ušacka

Otrais jautājums. Vai apstrīdētajam administratīvajam aktam ir juridiska nozīme saistībā ar jūsu atbrīvošanu no amata?

A.Vītols

Es uzskatu, ka jā.

A.Ušacka

Paskaidrojiet, lūdzu.

A.Vītols

Jo šis rīkojums bija par pamatu tālākās disciplinārlietas izmeklēšanai. Un, kā Čepānes kundze jautāja par korektu procedūru, es uzskatu, ka bija nepieciešams sagaidīt šo Valsts kontroles atzinumu, kolēģijas lēmumu, respektīvi, lai redzētu šo vainas pakāpi. Un tikai pēc tam varētu tikt pieņemts rīkojums... tikt pabeigta izmeklēt disciplinārlietu un pieņemts soda mērs, ja tāds nodarījums ir. Un, es domāju, ka tieši šī iemesla dēļ, ka Kabineta locekļi pastāvētu uz to, ka vienīgai kompetentajai organizācijai šajā jautājumā - Valsts kontrolei - ir jāsniedz atzinums par konkrēto gadījumu, tieši šī iemesla dēļ Ministru prezidents to izdarīja vienpersonīgi, lai atbrīvotu neatkarīgi no tā, kas tiks konstatēts Valsts kontroles atzinumā.

A.Ušacka

Bet stundas laikā Ministru kabineta sēdē tas bija akceptēts.

A.Vītols

Tas nebija akceptēts. Ne katru dienu tiek atbrīvots Valsts kancelejas direktors. Ministri var nezināt šo procedūru un nekur nevienā protokolā nav rakstīts, ka tas ir akceptēts. Viņi noklausījās informāciju un protokolā ir rakstīts: "pieņēma zināšanai". Tas arī ir viss.

A.Endziņš

Vītola kungs, man ir jautājums. Jūs skaidrojat saistībā ar protokollēmumu – "pieņēma zināšanai"... Šeit arī protokolā par Valsts kancelejas direktoru: "pieņemt zināšanai Ministru prezidenta A.Šķēles

sniegto informāciju par disciplinārlietas ierosināšanu pret Valsts kancelejas direktoru Vītoli un viņa atstādināšanu no amata uz disciplinārlietas izmeklēšanas laiku. Valsts kancelejas direktora pienākumus uz minēto laiku uzdot pildīt Juridiskā departamenta vadītājam Kveskai”. Vai tas arī ir tā, kā jūs interpretējāt, ka tas ir vienkārši pieņemt zināšanai, lai jautājumu noņemtu no kontroles?

A.Vītols

Es minēju, ka ir tādas situācijas arī, kad ir informācija... Tātad, likums paredz, kādai institūcijai sniegt informāciju, tas tiek izdarīts un šis jautājums tiek noņemts no kontroles, jo Valsts kanceleja kontrolē ar likumu dotos uzdevumus valsts institūcijām. Šinī gadījumā tas bija informatīva, es uzskatu, informatīva rakstura jautājums, jo ar šo ierakstu Kabinets nepieņēma nekādu rīkojumu. Un Ministru prezidentam likums nedelegē iespēju izdot konkrēto rīkojumu.

A.Endziņš

Bet, ja mēs lasām vēlreiz šo te protokolu. Pirmais teikums attiecas uz Valsts kancelejas direktoru, viņa atstādināšanu no amata uz disciplinārlietas izmeklēšanas laiku. Otrais teikums skan sekojoši: “Valsts kancelejas direktora pienākumus uz minēto laiku uzdot pildīt Juridiskā departamenta vadītājam Kveskai”. Kas tas ir par teikumu?

A.Vītols

Arī šinī gadījumā bija jābūt Ministru kabineta rīkojumam, respektīvi, šim visam tekstam bija jābūt noformētam kā Kabineta rīkojumam.

A.Endziņš

Vai valdība vienmēr lemj rīkojumu veidā, vai tas var būt arī kā protokollēmums?

A.Vītols

Tas var būt kā protokollēmums, bet tas nesākas ar vārdiem: “pieņemt zināšanai”. Tas sākas: “akceptēt”, “pieņemt”, “uzdot”.

A.Endziņš

Paldies. Čepānes kundze, lūdzu!

I.Čepāne

Sakiet, lūdzu, kādā veidā Ministru kabineta lēmumi tiek noformēti? Kādu aktu veidā? Ministru kabineta nolēmumi?

A.Vītols

Jūs domājat protokollēmumus...?

I.Čepāne

Nē, vispār, kādi ir bez protokollēmumiem vēl?

A.Vītols

Lēmumi...

I.Čepāne

Jūs šeit turaties pie šīs terminoloģijas, ka obligāti bija jābūt rīkojumam. Bet vai jūs uzskatiet, ka šeit Ministru kabinets nelēma ar šo protokollēmumu?

A.Vītols

Kabinets nelēma. Kabinets savu attieksmi nav izteicis šajā dienā šajā jautājumā.

I.Čepāne

Vai, ja kāds ministrs vai valsts ministrs nepiekrīta šeit šai lietai, vai viņš varēja to darīt zināmu valdības sēdē, ka tas nav pareizi, ka ir nepareizi, ka šeit ir pārkāpts... ka mēs to varam lemt, un jāgaida, kā jūs teicat, ir Valsts kontroles atzinums? Vai nevarēja celties augšā un teikt?

A.Vītols

Tā kā šis jautājums nebija iekļauts ne tiesību aktu daļā, ne Kabineta lietu daļā, tāpēc, kad viņš tika skatīts vienkārši kā informācija, tāpēc arī varbūt šīs diskusijas plašāk nav protokolā atspoguļotas, taču viņas bija.

I.Čepāne

Nu, bet informācija... Informācija jau nav vienkārši tā, ka Kveskas kundzi ieceļ jūsu amatā, tā jau vienkārši vairs nav informācija. Man liekas, ka ministri taču ir diezgan....

A.Vītols

Viņu neieceļ.... Viņai uzdod pildīt.

I.Čepāne

... visādā ziņā attīstīti cilvēki, viņi taču saprot, ka ja jau reiz ir šeit Kveskas kundze, tad nevar būt vienlaicīgi divi Kancelejas direktori. Vai tā ir informācija, vai tas ir rīkojums?

A.Vītols

Tā šinī gadījumā ir informācija. Un Kabineta locekļi nav izteikuši... uz informatīviem jautājumiem Kabineta locekļi savu attieksmi neizsaka. Šeit ir viens standarta ieraksts – “pieņemt zināšanai”. Jūs varat pāršķirstīt veselu virkni ar šiem protokoliem un tā tas tiek protokolēts.

A.Endziņš

Skultānes kundze. Lūdzu!

I.Skultāne

Ja es pareizi sapratu, tad šis apstrīdētais rīkojums jums tika paziņots starp divpadsmitiem un pusvieniem?

A.Vītols

Viņš... es domāju, ka tas bija dažas minūtes pirms pusvieniem. Līdz ar to Ministru prezidentam bija tādas pašas iespējas pēc pusstundas šo jautājumu skatīt jau kā Kabineta rīkojumu Kabineta sēdē manā klātbūtnē.

I.Skultāne

Un tad cikos jūs to savu ziņojumu, kas adresēts Ministru prezidentam Šķēlem, iesniedzāt?

A.Vītols

Ziniet, es uz pulksteni tajā brīdī neskatījos. Bet es...

I.Skultāne

Bet līdz Ministru kabineta sēdei jūs paspējāt saņemt šo rīkojumu, aiziet, acīmredzot, uz kabinetu, uzrakstīt šo ziņojumu un atnest... Vai nebija jau sākusies Ministru kabineta sēde?

A.Vītols

Es domāju, ka to varētu apskatīties pēc reģistrācijas, jo es nosūtīju viņu uz reģistrāciju - šo rīkojumu...

I.Skultāne

Pēc uzrakstīšanas varētu būt tā, ka tomēr līdz vieniem, kad sākās Ministru kabineta sēde, arī šo ziņojumu Ministru prezidents nebija saņēmis?

A.Vītols

Nu, pieļaut es pieļauju.

I.Skultāne

Vai tad, kad beidzās šī Ministru kabineta sēde, vai jūsu statusā kaut kas mainījās? Tātad, vai... varbūt jūs tikāt pielaists atpakaļ pie pienākumu pildīšanas...

A.Vītols

Nē.

I.Skultāne

Tātad nebija. Un tad man vēl būtu viens jautājums. Varbūt jums ir zināms, kādi jauni fakti Ūdres kundzei būtu kļuvuši zināmi 2.jūnijā, lūdzot tiesas sēdi atlikt, un norādīts, ka ir kļuvuši zināmi šajā lietā jauni fakti. Varbūt jūs esat lietas kursā?

A.Vītols

Varbūt to jautājiēt Ūdres kundzei.

I.Skultāne

Jums nav zināms?

A.Vītols

Es nezinu, jo viņa atgriezās tik tikko no Ķīnas, viņa nebija arī informēta par šo 13.datumu... es neesmu diskutējis par šo...

I.Skultāne

Un jums nav arī nekādi lūgumi, lai tiesai darītu zināmus šādus jaunus faktus?

A.Vītols

Nē.

I.Skultāne

Paldies.

A.Endziņš

Paldies. Ir vēl tiesnešiem jautājumi? Nav. Lietas dalībniekiem? Pieteikuma iesniedzēja pārstāvim?

A.Lūsis

Sakiet, lūdzu, vēlreiz: kam jūs iesniedzāt savu ziņojumu, kas tika adresēts Ministru prezidentam?

A.Vītols

Tātad - mans palīgs viņu nonesa lejā uz Reģistrācijas departamentu, kas fiksēja, kad konkrēts dokuments ir ticis nosūtīts, un viņš nekavējoši no Reģistrācijas departamenta tika uzņemts Ministru prezidentam.

A.Lūsis

Ja jūs viņu būtu adresējis Ministru kabinetam, tā procedūra būtu identiska?

A.Vītols

Katrā ziņā jebkurš materiāls Kabineta locekļiem uz galda nonāk tikai pēc Ministru prezidenta akcepta.

A.Lūsis

Sakiet, es tā arī tomēr vēlreiz gribu noprecizēt. Vai Kabineta sēdes protokolā ieraksts – “pieņemt zināšanai” - tas ir uzskatāms kā protokollēmums vai tas nav uzskatāms kā protokollēmums?

A.Vītols

160.noteikumi protokollēmumu definē kā iekšēju administratīvu aktu, taču administratīvs akts, ja es pareizi to tulkoju, ir tāds, no kura rodas kādas sekas. Līdz ar to protokollēmums šinī gadījumā var būt forma, bet ne saturs. Saturs ir informācija.

A.Lūsis

Un beidzamais jautājums. Vai reāli Ministru prezidentam bija iespējams šo jautājumu par jūsu atstādināšanu no amata sagatavot un izlemt Ministru kabineta sēdē tajā pašā dienā?

A.Vītols

Pilnīgi nekādu problēmu nebija, jo šādu rīkojumu sagatavot juriskonsultam, kas ir specializējies tiesību aktu noformēšanā, prasa dažas minūtes, un tā nebūtu bijusi problēma.

A.Lūsis

Un visa šī procedūra, kāda ir šim administratīvajam aktam jāiziet, lai nokļūtu līdz sēdei? Tas viss bija iespējams?

A.Vītols

Ministru prezidents jebkuru jautājumu var virzīt uz Kabineta sēdi kā sevis pasludinātu Kabineta lietu un šādi varēja tikt virzīts arī konkrētais šis jautājums. Ja atsauktos uz koalīcijas līgumu, kas nosaka, ka Kabineta sēdē var tikt iekļauti jautājumi, par ko ir informētas koalīciju veidojošās partijas, tad varēja taisīt kaut vai pēc pirmās sēdes pārtraukumu, atklāt jaunu ārkārtas sēdi un tad skatīt to jautājumu. No procedūras viedokļa tur nebija nekādas problēmas. Tur bija cits jautājums. Tieši divas nedēļas pirms tam es biju nosūtījis valsts kontrolierim ziņojumu par konkrēto atpūtas kompleksu un divu nedēļu laikā bija jāsaņem atbilde. Un šīs atbildes vietā sekoja šis rīkojums nr.51.

A.Lūsis

Nobeidzot. Vai reāli jūt tikāt atstādināts kurā brīdī no savu pienākumu pildīšanas? Ar rīkojuma izgatavošanas brīdi vai ar šī te, teiksim, informatīvā protokollēmuma izgatavošanas brīdi?

A.Vītols

Saskaņā ar Ministru kabineta darbības un kārtības noteikumiem Ministru prezidenta rīkojums stājas spēkā tā parakstīšanas brīdī.

A.Lūsis

Bet reāli kā?

A.Vītols

Tātad - tajā brīdī, kad viņš man iedeva šo rīkojumu, viņš man... Tātad - rīkojums jau bija spēkā. Man vajadzēja viņu tikai iereģistrēt un man tika pateikts: nodot auto, mobilo telefonu un ka es varu būt brīvs.

A.Lūsis

Nebija nekāda runa, ka, ja gadījumā Ministru kabinets savā sēdē izgatavojot informatīvo protokollēmumu, neatbalstīs šī prezidenta viedokli, tad...?

A.Vītols

Nekas tamlīdzīgs. Nē.

A.Lūsis

Paldies. Nav jautājumu vairāk.

A.Endziņš

Paldies. Ministru prezidenta pārstāvim? Nav jautājumu.

Tiesnešiem? Ušackas kundze. Lūdzu!

A.Ušacka

Sakiet, ja atgriežamies pie protokola nr.8. Pirmais jautājums par Valsts kancelejas direktoru... tas nozīmē, ka tas bija izskatīts pulksten vienos?

A.Vītols

Jā, tātad - sēdei sākoties. Sēdes sākas vienos, tātad, varbūt kādu minūti vēlāk.

A.Ušacka

Paldies.

A.Endziņš

Paldies, Vītola kungs. Ja vēlaties, varat palikt sēžu zālē.

Vai lietas dalībniekiem ir kādi lūgumi lietā? Nav.

Līdz ar to paziņoju, ka lietas izskatīšana pēc būtības ir pabeigta un tiek atklātas tiesas debates.

Vai lietas dalībnieki vēlas pirms debašu atklāšanas pārtraukumu? Paldies. Nav nepieciešams.

Līdz ar to atklāju tiesas debates. Vārds tiek dots pieteikuma iesniedzēja pārstāvim zvērinātam advokātam Lūša kungam. Jautājums būtu - cik ilgs laiks jums būtu nepieciešams?

A.Lūsis

Es domāju, ka man būs vajadzīgs neliels laika sprīdis - minūtes 5 līdz 7.

A.Endziņš

5 līdz 7 minūtes. Paldies. Vai nav iebildumu? Lūdzu, Lūša kungs.

A.Lūsis

Godātā tiesa, es nedomāju, ka būtu nepieciešams atkārtot visu to argumentāciju, kuru es izklāstīju šīs sēdes laikā, kura arī rakstiskā veidā ir iesniegta un pievienota lietas materiāliem.

Tātad viennozīmīgi arī Kabineta pārstāvis atzīst, ka Ministru prezidents nav pilnvarots izgatavot rīkojumu par Valsts kancelejas direktora atstādināšanu, visādā ziņā apgalvojot, ka viņam ir nepieciešams papildus pilnvarojums, un šinī gadījumā kā papildus pilnvarojumu viņš mums piedāvā 2000.gada 15.februāra valdības sēdes protokolu nr.8.

Praktiski tas arī ir un uzskatu, ka ir vienīgais un galvenais strīdus punkts, kas šobrīd ir palicis neatrisināts - vai šis minētais protokols ir tas tiesību akts, kurš legalizē vai kurš atbrīvo no amata Valsts kancelejas direktoru vai nē. Atbildot uz šo jautājumu, arī praktiski pilnībā kļūs skaidrs, vai pieteicējam ir taisnība.

Uzskatu, ka šis valdības sēdes protokols nekādā ziņā nav tas dokuments, kas varētu aizstāt rakstisku Ministru kabineta rīkojumu kā precīzi, bez kādām atrunām... Šis doto dokumentu uzskatījums ir izsmelošs, tātad noteikts Latvijas Republikā spēkā esošajos normatīvajos aktos, šis nav rakstisks rīkojums.

Arī tas, ka rakstisku rīkojumu izgatavot nebija nekādu šķēršļu, un šajā valdības sēdē viņu izskatīt, noraidīt, vai pieņemt, tas tikai ir papildus pierādījums tam, ka tieši Ministru prezidents ar savu rīkojumu, Ministru prezidenta rīkojums nr.51, ir tas dokuments, tātad, uz kura pamata reāli tika

atstādināts Valsts kancelejas direktors no sava ieņemamā amata... Un tāpat arī es gribētu turpinot par protokolu, atzīmēt to, ka, kā Ministru kabineta pārstāvis skaidroja, tad, tādad, skatoties uz šā protokola otro teikumu, ir skaidri redzams, ka tam ir direktīvs raksturs - Valsts kancelejas direktora pienākumus uz minēto laiku uzdot pildīt Juridiskā departamenta vadītājam. Tieši tā, otrajam teikumam ir šāds raksturs, taču ne pirmajam. Pirmajam teikumam ir acīmredzams informatīvs raksturs. Kamdēļ tad šāds raksturs nav piemērots arī šim pirmajam teikumam? Tādad - tas ir viennozīmīgi skaidrs, ka Ministru kabineta locekļi nav lēmuši par šo jautājumu tādā izpratnē, kādā tas būtu nepieciešams. Viņi par šo jautājumu nav lēmuši vispār.

Tādējādi uzskatu, ka šis protokols nekādā veidā nav uzskatāms par to tiesību aktu, kurš aizstāv Ministru kabineta rakstisku rīkojumu vai kaut kādā veidā būtu pilnvarojums Ministru prezidentam izgatavot savu, tādad, apstrīdēto aktu.

Tas arī ir faktiski šīsdienas sēdes gaitā noskaidrojamaais, manā uztverē, pēdējais strīdus avots, tādad, lai noskaidrotu šīs lietas patiesos apstākļus.

Attiecībā par to, kas tiesas sēdes sākumā tika, tādad, skaidrots, kādā daļā tiek uzturēts šis pieteikums, tādad, es gribētu akcentēt vēlreiz, ka šis pieteikums, tādad, es gribētu šeit vēlreiz paskaidrot tiesai sekojošo, ka, tādad, manās pilnvarās neietilpst šo te prasības priekšmetu grozīt, papildināt vai mainīt kādā veidā, vai atsaukt, tādēļ, protams, viņš tiek uzturēts tādā apmērā, kādā viņš ir iesniegts, vienīgi jāatzīst, ka pamatojums, kas ir sagatavots un iesniegts lietas materiālos, pārsvarā attiecās uz šī rīkojumu otro daļu. Taču tieši šāds pats pamatojums attiecas arī uz rīkojuma pirmo daļu. Tā kā uzskatu, ka nav iemesla skatīt šo jautājumu un sadalīt atrauti.

Tādad - ņemot vērā visu iepriekš minēto, to, ka lai iestātos nepieciešamās juridiskās sekas, respektīvi, Valsts kancelejas direktors tika atstādināts no sava ieņemamā amata pildīšanas uz disciplinārlietas izmeklēšanas laiku, bija nepieciešams Ministru kabineta rakstisks rīkojums un nekāds cits dokuments, - un šāda rīkojuma nav.

Nav arī nekāda nepārprotama pilnvarojuma šim rīkojumam.

Tādēļ uzskatu, ka mūsu prasība būtu apmierināma un Ministru prezidenta 2000.gada 15.februāra rīkojums nr.51 "Par disciplinārlietas ierosināšanu pret Valsts kancelejas direktoru A.Vītolu" par spēkā neesošu sakarā ar neatbilstību augstāka juridiska spēka tiesību normām.

Paldies.

A.Endziņš

Paldies. Vārds Ministru prezidenta pārstāvim Knoka kungam. Cik ilgs laiks jums būtu vajadzīgs?

M.Knoks

5 minūtes.

A.Endziņš

5 minūtes. Lūdzu!

M.Knoks

Ņemot vērā, ka šeit tiek apskatīts administratīvs akts un administratīvajā aktā arī konkrētajā gadījumā galvenais ir tas, vai ir bijis pareizs subjekts, kas ir pieņēmis šo administratīvo aktu, un vai griba, ko šis subjekts ir izteicis, tiešām ir nonākusi līdz tam adresātam, kam ir adresēts šis administratīvais akts. Un, kā no normatīvajiem aktiem jau paskaidrojumā izriet, ir jābūt vismaz diviem subjektiem ar attiecīgu iedarbības mehānismu šinī lēmumā, ko arī ir darījis Ministru prezidents kā tiešais vadītājs Valsts kancelejas direktoram un arī Ministru kabinets. Līdz ar to subjekts ir pilnā sastāvā, proti, gan Kabinets, gan arī Ministru prezidents. Un jautājums par to, vai tas lēmums, šī informācija, ko šie divi subjekti gribēja darīt zināmu, vai viņi ir izteikti pietiekami skaidri un vai viņi ir nonākuši pietiekami skaidri līdz adresātam, un te, man liekas, jāsaka tas, ka Kabinets, pieņemot zināšanai kaut kādu informāciju, tas nenozīmē, ka Kabinets vienkārši ir dzirdējis to informāciju, jo tad mēs nonākam pie interpretējuma, ka Ministru kabinets ir iestāde, kas uzklausa ministriju sniegto informāciju kaut kādam mērķim, bet tā nav, jo Ministru kabinets pieprasa un uzdod ar uzdevumu sagatavot noteiktus informatīvus ziņojumus ar domu, lai šis informatīvais ziņojums kalpotu par pamatu kāda lēmuma, būtiska lēmuma pieņemšanai. Līdz ar to, ja Kabinets ir pieņēmis zināšanai informāciju un viņš nav nosūtīts atpakaļ, un informācija nav likta precizēt vai kaut kas tamlīdzīgs, bet viņa ir pieņemta, tas nozīmē, ka ir akceptēts tas saturs, kas ir dots Ministru kabinetam kā politiskai iestādei, un kas ir akceptējusi šo. Un šis protokollēmums, lai arī viņš nav noformēts rīkojuma formā, bet nevar viņu interpretēt, ka viņš nav devis kaut kādu regulatīvu rīkojumu attiecībā uz noteiktām amatpersonām. Jo tad netaptu un būtu ļoti neloģisks otrais teikums šinī protokollēmumā, kā arī pirmais teikums, un, beigu beigās, lai arī kā liecinieks stāsta, ka tas bijis informatīvs ziņojums, bet, neskatoties uz to, ka bez šī protokollēmuma tiešām nav šinī lietā tieši šim faktam neviens cits administratīvs akts, Kveskas kundze ir sapratusi šo informāciju pareizi vai nepareizi, bet viņa stājas pie pienākumu pildīšanas. Tad ir jautājums, vai tiešām Kveskas kundze nezina, ka informācija tiešām ir informācija un nekādā ziņā neattiecas uz viņu, bet tas tikai nozīmē, ka kaut kādā tālā vai tuvā nākotnē par viņu kaut kas tiks darīts. Arī Vītola kungs saprot šo informāciju un nākamajā dienā nenāk uz Ministru kabinetu kā uz Valsts kanceleju kā uz savu darbu, nekādā ziņā tas nenotiek tā. Notiek viennozīmīga informācijas saprašana, tas nozīmē, ka pietiekami liela prakse vai pieredze ir šīm amatpersonām, lai saprastu, ka Ministru kabineta izteiktā griba, vienalga kādā formā tas ir, bet tā ir viņa griba un Ministru kabinets to ir izteicis nešauboties. Un šī nešaubīšanās arī izpaužas tanī ziņā, ka protokollēmumā, ja mēs skatāmies, kādas amatpersonas ir piedalījušās šajā informācijas apspriešanā un lēmuma pieņemšanā, ir vienkārši iekavās ierakstīts "A.Šķēle", - tas nozīmē, ka premjers tiešām ir sniedzis šo informāciju un ministri politiski balsojot vai nebalsojot, vai kaut kā savādāk izsakot piekrišanu, bet saskaņā ar Ministru kabineta iekārtas likumu viņiem ir jāpieņem lēmums balsojot, tātad - viņi kaut kā ir izteikuši savu piekrišanu šim lēmumam, īpaši neiebilstot par to, jo neviens nav pierakstījis blakus premjeram kā amatpersona, kas ir piedalījusies šajā disputā. Kā arī tālākā visa Ministru kabineta rīcība, proti, šīs disciplinārlietas izmeklēšanas gaitā liecina par to, ka Kabinets ir viennozīmīgi to gribējis izdarīt un to ir izdarījis, jo šī lieta, it sevišķi šī lieta jau nu klusi netika izmeklēta, viņa katru dienu tika cilāta masu medijos, un neviens ministrs neteica, ka, piedodiet, es šajā Kabineta sēdē nepiedalījos un vispār nezinu, kas tā par informāciju, vai arī mēs viņu tiešām uztvērām kā informāciju, nekas tamlīdzīgs nav noticis. Valsts kancelejas bijušais direktors Vītola kungs, uzskatot... ja viņš būtu uzskatījis, ka Valsts... Ministru kabinets ir tiešām viņu vadošais subjekts, kas viņu vada, tad viņam vajadzēja griezties pie visiem ministriem pēc kārtas un teikt: sanāciet kopā un izlemiet šo jautājumu, jo viņš nav izlemts. Arī nekas tamlīdzīgs netiek darīts.

Ar vienu vārdu sakot, visas ieinteresētās puses ir viennozīmīgi sapratušas, kas ir noticis, un pareizi vai nepareizi pēc formas, vai tas vispār ir atregulēts precīzi normatīvajos aktos, par to ir jāšaubās, jo šis ir īpašs gadījums arī tādēļ, ka tā ir augstākā amatpersona valstī, un tas nekādā ziņā nav politisks amats, tas ir ierēdņa amats, viņš ir civildienesta amats, bet diemžēl normatīvajos aktos precīzi nav pateikta šī procedūra un Ministru kabinets un Ministru prezidents ir rīkojies, interpretējot šīs normas, piemērojot kaut kādas analogijas, bet galveno principu viņi ir ievērojuši - viņi ir izteikuši savu gribu, viņi ir noreāģējuši un ir rīkojušies saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto mērķi: novērst pēc iespējas kaut kādu prettiesisku darbību un rīkoties aktīvi. Tas ir izdarīts. Tas ir darīts zināms adresātam, adresāts to ir sapratis un līdz ar to Ministru prezidents un Ministru kabinets ir rīkojies tiesiski, un nav nekāda pamata uzskatīt, ka šie lēmumi ir informatīvi vai viņiem nebija tiesības to darīt. Paldies.

A.Endziņš

Paldies. Līdz ar to tiesas debates pasludinu par slēgtām.

Vai tiesas dalībnieki vēlas izteikt repliku? Nē. Paldies.

Tiesa, apspriežoties uz vietas, nolēma, ka spriedums tiks pasludināts šā gada 27.jūnijā pulksten 14.00 Satversmes tiesas sēžu zālē.

Stenogrāfiste M.Ceļmalniece

Tiesas sēdes sekretāre L.Vīnkalna